Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз

ЕРА, 23 июнь, 1977 шу. ● № 75 (5742). ● Мах 2 кеп.

КЕРДАЧОА— ШЕРРА НИКЪ

ИттлагIча пятилетка юбилейни шера план ханал хьалха кхоачашъяра а Сийлахь - боккхача Октябра 60 шу дизара кердача толамашца накъабахара а яхье баьнначa Нохч-ГIалгIайчен гIишлошъераша шоай балха шерра юкъекхухь кердадараш. Цар къаьстта къоабалъяь тIанийцай Iалаьмате пайдане, гIирсаш сихен дикен хьалдара боккха аьттув луш йола гIорваьннача гIишлошъечун Злобин Николая метод. ГIишлошъярен гIишлон материалий промышленностен болхлой профсоюза обкоме балха толашагIйола методаш дIайоаржаяра, боахама расчета тIа яьннача бригадашта новкъостал дара штаб вIашагIъелла тоъал ха я.

ХIаьта цхьайолча гIишлой-монтажни управленешка а дIаюха лелача механизированни колоннашка а я Н. Злобина метод юкъеяхьара йола лаьрххIа группаш, бригадни подрядагIа болх бара эша мероприятеш кийчъю цар. Нагахьа санна 1973 шера вай гIишлошъеча организацешка боахама расчета тIа яьнна 9 бригада хиннаяле, 1976 шера цу тайпара бригада 124 яр.

Опыто тешавеш хьахьокх цу тайпарча бригадашка гIулакхаш дуккха дикагIа лелилга: наьха къахьегам боагтIача тайпара вIаштIехьбаккхарах лакхъеннай балха дикал, кIезигъеннай къахьегама дисциплина телхаю моттигаш, лакхденнад наьха алапеш, гIирсаш оттаяьча хана хьалдаь даха торо хул.

Н. Злобина метод балха юкъеяхьара республика кхыча подразделенешкарчул дукхагIа йоакхо ю Нохч - ГIалгIай гIишлошъяра управлене. Алхха дIадахача шера укхаза боахама расчета тIа яьккхар 33 бригада. Из хано хьаяха даьккха а шийх боккха пайда боалаш а гIулакх долга хьахьокх Нохч-ГIалгIай гIишлошъяра управлене № 2 йолча гIишлой - монтажни управлене н.н. Хаджиев, Нателашвили, Салтымурадова, Эдельханова, Чернобаева, Кривобородова керте латтача каменщикий, штукатурий, малярий, плотникий бригадай толамаша. Цар дIадахача шера хьалдир 176 квартира йола кхоъ нах чубаха цIа, кирпишках хьалдеттар хIарадар 45 квартира йолаш дола шиъ цIа. Лоацца аьлча, кердача методагIа болх беча цу бригадаша 1483 эзар сома маьха гIишлой - монтажни балхаш дир, дикка лакхйир къахьегама овсарле, дуккха рузкъа кходир.

Цхьабакъда бригадни подрядагIа болх баро луш йола совденаш шаьра гуш йоллаше а республика дуккхача гIишлошъеча организацеша эсала юкъекхухь из. Цу лоархIамеча гIулакха йоагтIача тайпара йоакхо яц партийни комитеташа, гIишлошъеча организацей кулгалхоша, юххьанцарча партийнин профсоюзнин организацеша.

Из ншта хилара тешал ду укх цифраша. Масала, 1976 шера боахама расчета тIа яьккхаяц ерригача бригадаех 16 процент яраш мара, е республика гIишлошъеча организацешка йолча 777 бригаьах 124.

Цудухьа гIишлошъеча хIанз а дукха балха ха зехьа йоаю, машинехи механизмехи бизза пайда эцац. ХIаьта кердача методагIа болх беча хана цхьаккха дича а хила йиш йоацаш хIамаш да уж. Цхьайолча йоккхийча гIишлошъеча подрядни организацешка укх тIеххьарча массехк шера прогрессивни методагIа болх бу бригадаш вIалла тIакхеташ яц. Нагахьа санна «Чечингсельстрой» трестен «Чечeнингушводстрой» гIишлошъеча управленен 1974 шера Н. Злобина методагIа болх беш ворхI - ворхI бригада хиннаяле, соахка пхиъи бархIеи мара яцар. Из гIулакх кхы а вогIа латт «Грознефтехимремстрой», «Чечингремстрой» тресташка, «Грознефтегазстрой» гIишлошъеча управлене, хIаьта «Чечингколхозстрой» объединене боахама расчетагIа болх бу цхьаь цаI бригада яц.

Укх пятилетке гIишлошъераш доккхий а чоалхане а декхараш кхоачашде дезаш ба. Цо дIадех къаенна, таханарча денца тарлуш йоаца формаш балха юкъера дIа а йоахаш кердяраш шерра юкъекхувлар. Царех цаI я вай лакхехьа йийца Н. Злобина дIайолаяь метод. Цхьабакъда партийни комитеташа, советски органаша доагтIар хьадехац из гIулакх тесса леладеча гIишлошъеча организацей кулгалхошкара. ХIаьта хIанз дика ховш ма - дий Н. Злобина методагIа болх баро къахьегама овсарле наьха санна лакхъелга.

Из ншта дале а цхьайолча гIишлошъеча организацей кулгалхоша, юххьанцарча партийнин профсоюзнин организацеша лерттIа теркам тIаахийтац бригадни подряд шерра балха юкъейоалаяра, боахама расчета тIа яьхача бригадашта лакха овсарле йолаш болх бара эша хьалаш Iалашдац, царна хайра новкъостал дац.

Из прогрессивни метод массанахьа а юкъейоалаяра новкъарле ю гIишлошъерий болх во вIаштIехьбаккхаро, хьалъеш латта объекташ эш - эшача материалашца, конструкцешцеи оатхалашцеи лерттIа Iалаш ца яро. Моттигаш хул боахама расчета тIа яьхача бригадашта хьабе болх боацаш, шоаш дIадоладаь балхаш чакхдахалехьа уж кхычахьа хьежаеш, бригадашца уттадаь договораш телхадеш. Цу нийса доацача гIулакхаша кердачох наьха чам эккхийт.

ГIишлош хьалъелга сихдара тахан ше башха - дика а хIаьта йоккха кхоане йолаш а йолга а хьахьекхад Н. Злобина метода. Цудухьа вай лакхехьа дийца кхоачамбоацараш цIендаь юкъера дIа а даьха цунна шерра никъ хьабеллара шоашкара мел доагIар де декхарийла ба ерригача гIишлошъеча организацей кулгалхой, партийнин профсоюзнин организацеш. Цар наха шерра дIабоввийта беза боахама расчета тIа яьхача бригадай къахьегама овсарле лакхъяра, производства эффективность айяра, гIишлош хьалъелга сихдара мел дукха хIама де торо я. Из керда форма ма-могга шерагIа йоаржаяра а юкъеяхьара а мел доагIар де декхарийла ба уж.

Шеко яц, кердачох пайда а эцаш, юбилейни шера тIанийца доккхий декхараш кхоачашдара Нохч - ГIалгIайчен гIишлошъераша низ ца кхобеш къахьегаргхиларах.

№ 671 ЙОЛЧА СТАРОПРОМЫСЛОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГЕ ГIОЛЛА НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР-гара СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА КЪАМИЙ СОВЕТЕ ХОРЖАМАШ ДАРА ЙОЛЧА ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕ

ХОАМ

1977 шера 19 июне № 671 йолча Старопромысловски хоржамий округе гIолла Нохч - ГIалгIай АССР-гара СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совете депутат хоржаш хилар.

Окружной хоржамий комисси хьежай лакхехьа хьоахаяьча хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совете депутат хоржаш кхаж тассарах долча участкови хоржамий комиссеша хьачуденнача протоколашка.

Хоржамашка дакъа лоацаш хиннаб спискана юкъе мел баха беррига нах.

СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла кандидат волчоа тIехьа кхаж тессаб кхаж тоссача дакъа лоацаш мел хиннача харжархоех 99,9 процент бараша.

№ 671 йолча Старопромысловски хоржамий округе гIолла Нохч - ГIалгIай АССР-гара СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла хержав ВЛАСОВ Александр Владимирович, КПСС Нохч - ГIалгIай обкома хьалхара секретарь.

ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССИ.

ЯЛХАЗЛАГIА ХЕРЖАЧА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПХЕЛАГIА СЕССИ

Сейхан КПСС обкома политически дешара ЦIагIа хилар ялхазлагIа хержача Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета пхелагIа сесси.

Сессе председателал деш яр Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета председатель депутат **Р. С. Ахматова.**

Гулбеннараша ура а гIайтта сий деш дагалаьцар венна депутат С. С. Апряткин.

Керда хержача депутатий Л. Д. Магомадова, Л. М. Харсанова, Т. М. Дидигова, В. И. Дмитриенко полномочей хьакъехьа доклад е дош делар мандатни комиссе председателa депутата **Н. Н. Семеновна.**

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совето массава раьза а волаш соцам бир депутатий Ножай-Юртовски района Саясановски хоржамий округе гIолла хержача, Л. Д. Магомадова, Ялхой - Мохкски хоржамий округе гIолла хержача Л. М. Харсанова, Октябрьски района Новопромысловски округе гIолла хержача Т. М. Дидигова, Старопромысловски района Горьковски хоржамий округе гIолла хержача В. И. Дмитриенко полномочеш могаеш.

Цул тIехьагIа чIоагIйир сессе ден повестка:

1. СССР Конституце проектен КПСС ЦК Генеральни секретара, Конституционни комиссе Председателa Л. И. Брежнева КПСС ЦК майски (1977 ш.) Пленуме яьча докладагара хьадоагIача Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой депутатий Советий декхарийи хьакъехьа.
2. Нохч-ГIалгIай АССР кердача Конституце проект кийчъяра комисси вIашагIйоллара хьакъехьа.
3. Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета массазарча комиссе составе хувцамаш дара хьакъехьа.
4. Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указаш чIоагIдара хьакъехьа.

Хьалхарча дешах доклад йир КПСС Нохч - ГIалгIай обкома хьалхарча секретара депутата **А. В. Власова.**

Доклад гIовцаш дакъа лаьцар депутаташа: къахьегамхой депутатий Грозненски городской Совета исполкома председателa **В. М. Шамардина,** Ачхой-Мартановски района «Новосельский» совхоза бригадира **М. Ш. Тепсуркаева.** КПСС Наурски райкома хьалхарча секретара **А. М. Карагичевас,** Нохч - ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама комитета председателa **Р. А. Саламовас,** Нохч - ГIалгIай АССР прокурора **А. И. Ростова,** Назрановски трикотажни фабрика болхлочо **З. Д. Барахоевас,** «Красный молот» яхача завода кательщикий бригадира **М. Г. Рыженкова,** Сунженски района Шеча Эскара цIерагIча колхоза председателa **Л. П. Ясинецкаяс,** Надтеречни района «Верхненаурский» совхоза тракториста **Я. Хадиева,** къахьегамхой депутатий Шалински районни Совета исполкома председателa **Л. С. Сайдаева,** Грозненски мехкдаьтта института ректора **Ю. Л. Расторгуева,** Нохч - ГIалгIай АССР просвещене министра **М. У. Умарова.**

Дийцача дешах боагтIаш бола соцам тIанийцар сессе.

Лакхехьарча Совето вIашагIъеллар 31 саг юкъе воагIаш йола Нохч - ГIалгIай АССР кердача Конституце проект кийчъяра йола комисси. Комиссе председателалла чIоагIвир КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхара секретарь А. В. Власов.

Цул тIехьагIа Нохч - ГIалгIай АССР массазарча комиссей составе хувцамаш дара хьакъехьа соцам бир.

ИпьлагIчен пхелагIчен сессешта юкъерча хана Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо тIанийцача Указий хьакъехьа доклад йир Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара депутата **Н. Я. Правенько.**

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совето чIоагIдир Лакхехьарча Совета Президиума Указаш, тIанийцар доагтIаш дола законаши соцамаши.

Цул тIехьагIа ший болх чакхбаьккхар ялхазлагIа хержача Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета пхелагIча сессе.

Сессе балхах йола отчет кепатохаргья.

Укх деноцка гурахьа дIалийна ялат чуэца доладаьд Шелковской района «Коминтерн» яхача колхоза механизатораша.

«1977 шера хьувкъам чуэцилга, юрта боахама продукташи доакъараши кийчделга Iалашдара кхы тIа а де дезарех» КПСС ЦК, СССР Министрий Совето баьча соцама жоп луш цIенен дикен деррига ялат 10 дийнахьа чуда дош деннад цар. ХIаьта шоаш лаьрхIар кхоачашдар духьа шерра социалистически яхь йоаржаяь къахьегаш а ба.

Къаьстта дика кхоачашду хьалхашка латта декхараш Сосько Николая кулгалдеча комсомольско-кагирхой отрядо. Дийнахьара балха нормаш юкъера лаьрхIача 140 — 150 процент кхоачашъю цу отряда хIара члено.

Боккха теркам тIабахийтаб колхоза кулгалхоша ялат чуэцаш боахкача наьха къахьегама а салоIама а хьалаш вIаштIехьдахара. МоллагIча хана еха агрегат тоае кийча йолаш «техничка» латт кхай йисте. Цунна юхе Iийце шийла хий чудолаш бочка латт. ХIаьта делкъанйга механизаторашта кхай тIа хьабахь кхача.

Социалистически яхьа итогаш хIара дийнахьа ю. Котало яьккхачоа цIе вымпел, ахчан премии лу. Ахчан премеш лу яхье шоллагIа, кхоалагIа моттигаш яьхачарна а. Цу гIулакхаша дикка лакхъю наьха къахьегама овсарле, балхацара безам совбоаккх.

СУРТА ТIА: «Коминтерн» яхача колхозе ялат чуэцаш да.

В. ЮНЦЕВИЧА сурт.

ЯЛАТАШ ЧУЭЦАШ ЛАТТ

Укх юбилейни шера хьувкъам чуэцачу латт хIанз колхозийи совхозийи кхашка.

20 июнь хьатIакхоачаш хьувкъам чуэцарах хьалхара сводка оттаяьй республика Статистически управлене.

БIарчча хьайийцача Нохч-ГIалгIайчене хьажкIаши дугеи доацаш 189 эзар гектара тIара чуэца деза ка бола ялаташ. Механизатораша хьекхад 10 эзар гектар гаргга ялат, цу даькъе Грозненски районе 5 эзар гектара тIара, Наурски районе — 1,4 эзар гектар, Шелковской — 2,6 эзар гектара тIара.

Ялаташ чуэца доладеннад Гудермесски, Надтеречни, Урус-Мартановски районий боахамаш. 2236 гектара тIара ялат аьрдад, цигара чуденад 4224 центнер ялат.

Юкъера лаьрхIача хIанз хIара гектара тIара чуэц 18,9 центнер, Грозненски района боахамашка — 20,1 центнер, Наурски — 22,1 центнер, Гудермесски — 19,6 центнер, Урус-Мартановски районе—30 центнер.

ДИКА ЛОАРХIАБУ

Ялат чуэцар санна бехктокхаме гIулакх да доакъар кийчдар. Из кхета а деш доакъар ма-хулла дукхагIеи дикагIеи Iалашдара ерригa шоай уйла тIаяхийта къахьегаш ба хIанз Гудермесски района «Восточный» совхоза механизатораш.

Езткъа гектара тIара чуйпача люцернах хIанзле Iалашъяьй 150 тонн сенаж, 60 тонн йол. Цул совгIа цу майда тIара чуонача люцернах хьайбаш кхоабаш а пайда баьб.

ХIанз горохаца цхьана дIабийна кен чуэцаш ба механизатораш. Цига къаьстта дика къахьег косилка тIа болх беш волча Хабуев Мовлде, хьекха кеш горохи хьагулъеча Ойсумбуров Вахас, кхай тIара доакъар дIакхухьача Бажиев Махьмада.

Люцерна кхозза хьакха даьга ба совхоза къахьегамхой. ХIаьта хIанз цкъа хьекха яьначул тIехьагIа из сихагIа дегIайоагIаргйолаш минеральни удобренешца подкормка а яь хий дуллаш ба уж. Дика лоархIабу шоай декхарех Сулиевгlар Атабиш Хункурсолтеи. Хий дуллаш шоай балха нормаш юкъера лаьрхIача 140—150 процент кхоачашъю царех хIаране.

Х. МАГОМЕТОВ.

ПЛАН— ХАНАЛ ХЬАЛХА

Укх шера доакъараш Iалашдеча дика кайоалаш хьабоагIа Сунженски района Ленина цIерагIча колхоза кхаш леладераш. ХIанзле а 1222 тонн сенаж кийчъяьй Мисирбиев Мурада кулгалдеча тракторни бригада, план 300 тонн мара йоацача.

Уж доккхий толамаш доахача къаьстта доккха дакъа лоацоча механизатораша — комсомольцаша Джаубатыров Вахас, Умаров Абубакара. ХIаьта буц сенажа лаьрхIа хьатIакхухьача овсаре къахьег механизатораша Абаев Лаьчас, Ахмадов Мухьмада, Эльджуркаев ИбрахIима, Акуев Ахьмада. Ден норма 200—250 процент кхоачашъю царех хIаране.

АЛИХАНОВ.

МИШТА ЛЕЛ ДОАКЪАР IАЛАШДЕЛГА

20 июнь хьатIакхоачаш бIарчча республика хьайийцача кийчъяьй 28,4 эзар тонн йол, е планагIа йоагIачох 17 процент, 69,5 эзар тонн сенаж, е планагIа йоагIачох 99,2 процент, 7,2 эзар тонн баьций хьоар, е план 32 процент кхоачашъяьй.

Йол Iалашъелга эггара дикагIа вIаштIехьдаьккхад Гудермесски района боахамашка — 43 процент, Наурски — 37 процент, Шалински района боахамашка — 21 процент.

ТIехьадусаш да Ачхой-Мартановски, Назрановски, Ножай-Юртовски, Сунженски районий боахамаш.

Дуккхача районаша дикка тIеххоачашъяьй сенаж кийчъяра план, хIаьта Надтеречни районе из доакъар доагIачох 28 процент, Назрановски — 37 процент, Наурски — 17 процент, Ножай-Юртовски районе 7 процент мара Iалашдаьдац.

Гудермесски района боахамаша баьций хьоар кийчдара план 94 процент, Наурски — 51, Сунженски — 50, Ачхой-Мартановски районе 59 процент кхоачашъяьй.

Цхьабакъда Надтеречни, Урус-Мартановски районаша из башха-дика доакъар планагIа доагIачул иттлагIча даькъал а кIезигагIа Iалашдаьд, иштта тIехьадусаш да Назрановски района боахамаш — план 10 процент мара кхоачашъяьяц цар.

ХIанз ха аьттув болаш латтача хана ма-могга дукхагIа тайп-тайпара доакъараш Iалашдара массанахьа а деррига низаш тIадахийта деза.

СОВЕТСКО-ФРАНЦУЗСКИ ПЕРЕГОВОРАШ

РАМБУЙЕ, 20 июнь. (ТАСС). Делкъел тIехьагIа укхаза дIайолаелар КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa Л. И. Брежневнен Французски Республика Президента В. Жискар д'Эстэнан юкъера переговораш.

Советски оагIорахьара переговорашка дакъа лоацаш бар: КПСС ЦК Политбюро член, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министр А. А. Громыко, арахьарча торговле министр Н. С. Патоличев, граждански авиаце министр Б. П. Бугаев, Францера СССР посол С. В. Червоненко, КПСС ЦК Генеральни секретара помощникаш А. М. Александрови А. И. Блатови, ТАСС генеральни директор Л. М. Замятин, кхыча мехкашцарча гIулакхий министра заместитель А. Г. Ковалев, СССР МИД-а коллеге член Ю. В. Дубинин;

французски оагIорахьара: кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Л. де Гиренго, арахьарча торговле министр А. Росси, СССР-ера Франце посол Б. де Лесс, президента кепайоазон вола советник Ж. Ф. Лека, президента дипломатически советник Г. Робен, МИД-а департаментий директораш А. Фроман-Мерис, Ж. Андреани.

Л. И. Брежневи В. Жискар д'Эстэни хьежар советско-французски гIулакхаш дIахо а дегIадоаладарах долча дуккхача юкъмоттигерча дешашка, йийцар керда йоккхий соглашенеш ярах йола торонаш.

Переговораш еча хана белгалдаьккхар советско-французски гIулакхаш беркате а шина мехкан халкъаьи хьашташка хьежжа а дегIаухилга, советско-французски вIаши цхьана гIулакхаш леладара дика кхоане йолга.

Л. И. Брежневеи В. Жискар д'Эстэнеи кIоаргга даьшха дийцар дунен халкъашта юкъера кхохкам мелбар чIоагIдарахи кIоаргдарахи дола дош, хIаьта СССР-и Францеи шин арахьарча политике цу наькъагIа дIаяха кийча хилар белгал а даьккхар.

Жискар д'Эстэнан юкъера переговораш.

Советски оагIорахьара переговорашка дакъа лоацаш бар: КПСС ЦК Политбюро член, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министр А. А. Громыко, арахьарча торговле министр Н. С. Патоличев, граждански авиаце министр Б. П. Бугаев, Францера СССР посол С. В. Червоненко, КПСС ЦК Генеральни секретара помощникаш А. М. Александрови А. И. Блатови, КПСС ЦК Дунен халкъашта юкъерча отдела заведующе хьалхара заместитель В. В. Загладин, ТАСС генеральни директор Л. М. Замятин, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра заместитель А. Г. Ковалев, СССР МИД-а коллеге член Ю. В. Дубинин;

французски оагIорахьара: премьер-министр Р. Барр, кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Л. де Гиренго, премьер-министрера экономикан финансайи полномочни министр Р. Булен, арахьарча торговле министр А. Росси, СССР-ера Франце посол Б. де Лесс, президента кепайоазон вола советник, Ж.-Ф. Лека, президента дипломатически советник Г. Робен, МИД-а экономически департамента директор А. Фроман-Мерис, экономикан финансайи министерства арахьарча экономически бувзамий управлене директор Ж. де Морель, МИД-а европейски отдела директор Ж. Андреани.

Хельсинке хиннача совещане тIанийцача ТIеххьарча актага хьежжа Европерча хьалах дIа-юха дагабьлар. Цунца дувзаденна белгалдаьккхар Советски Союзи Францеи къаьст-къаьста а цхьана а дIахо йодача хана цу акта ерригa положенеш кхоачашъе кийча хилар.

Советски оагIорахьара дIакхайкадир кхохкам кIаьдбара политикаца, хельсински договоращца тарлуш доаца малхбузен державаша леладеча гIулакхаша сагото яйтилга.

Кхохкам кIаьдбарах дола дешаш дувцача хана оагIонаша белгалдаьккхар ядерни бIаьшере конфронтаци ца ярга бода цаI мара боаца никъ кхохкам кIаьдбара процесс кIоаргъяр болга, хIаьта политически кхохкам кIаьдбелга тIема кхохкам кIаьдбарца дувзаденна хила дезилга.

Корта болча а доттагIлен а хьале чакхъяьлар переговораш.

РАМБУЙЕ, 21 июнь. (ТАСС). Тахан дIахо йихьар КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa Л. И. Брежневнен Французски Республика Президента В.

Л. И. БРЕЖНЕВ ПАРИЖСКИ МЭРИЕ ВАХАР

Париж, 21 июнь. **(ТАСС спец. корр.).** КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев Парижски мэрие вахар. Цига из безаме тIанийцар Парижа мэра Ж. Ширака.

Здане хьалхашка оттадаьдар къаман гварде сийлен ха.

Мэр уллуа а волаш сийлахьча наьха книжка уллача зале чувода Л. И. Брежнев. Книжка тIа укх тайпара йоазув дир цо: «Сона дика хетт Парижа мэрие се шозлагIа вар Францен Советски Союзен халкъашта юкъера доттагIал цахаддаш чIоагIдаларца нийсденна.

Париж тоалар а цига баха нах ираз долаш хилар а лов сона».

Цул тIехьагIа Л. И. Брежнева Парижа гражданашта елар саг космосе аравалар тIадолаш йола художественно кийчъяь ваза.

Мэрие хилара сийна Ж. Ширака Л. И. Брежнева делар къаьна французски сахьат.

Мэраца торжественни церемоней зале дIачуваьлар Л. И. Брежнев. Оркестро йоакх Советски Союзен Французски Республикан гимнаш. Везача советски хьашийна боазийтар муниципальни совета членаш. Л. И. Брежневнен Парижа мэран юкъе лоацца къамаьл хилар.

Советски оагIорахьара Л. И. Брежневца бар новкъостий А. А. Громыко, Н. С. Патоличев, Б. П. Бугаев, Францера СССР посол С. В. Червоненко, кхыбола советски официальни нах.

А. БАРАНОВ,
О. ШИРОКОВ.

ТРИУМФАЛЬНИ АРКАНА ЮХЕ ХИННА ТОРЖЕСТВЕННИ ЦЕРЕМОНИ

Париж, 21 июнь. **(ТАСС спец. корр.).** Французски столица центральни майдаех цхьание цIи я Шарль де Голль. Майда юккъе урагIъяха латт Триумфальни арка. Скульптурни группашца кийчъяь я из. Царна юкъе къаьстта йовзаш я Ф. Руда «Марсельеза» яха монументальни рельеф. Аркана кIал да къаман памятник — Вовзаш воацача салтечун каш. Французски халкъо чIоагIа сий ду цу моттига.

Тахан делкъел тIехьагIа укхаза кхаьчар КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев, из накъавоаккхаш Франце премьер - министр Р. Барр а волаш. Триумфальни аркана юхе Л. И. Брежневна накъабаьхкар оборона министр И. Бурж, фронтовикаш хиннарий гIулакхашта вола пачхахьалкхен секретарь А. Бод, Париже военни губернатор инарал Ж. Фавро. Укхаза иштта бар Л. И. Брежневца баьхка А. А. Громыко, Н. С. Патоличев, Б. П. Бугаев, Францера СССР посол С. В. Червоненко. Сийлахьча советски хьашага дIайха моаршал телаш ба ерригa майда хьалйиза бола парижанаш.

Сийлен ха оттадаьд.

Советски Союзен Французски республикан пачхахьалкхен гимнаш доах.

Л. И. Брежнев сийлен хана юхе гIолла тIех а ваьле Вовзаш воацача салтечун кашагахьа дIаволалу. Цо цига венок юлл. Венока лента тIа яздаь да: «Вовзаш воацача салтечоа. Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Генеральни секретарь, Советски Социалистически Республикай Союза Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев».

Сийлахьча советски хьашо Триумфальни арке баьхкача сийлахьча наьха «Дошо книжка тIа» кулг язду. Цул тIехьагIа Л. И. Брежнев цIи хезача «Нормандия—Неман» яхача авиаполка ветераний строяна юхе гIолла тIехвоал. Безаме моаршал хетт цо «Халкъашта юкъе машар чIоагIбар» яхача Дунен халкъашта юкъерча Ленински преме лауреатага, цу авиаполка командир хиннача инаралга П. Пуйядага, шоллагIа дунен тIом болча хана советски бIухоща цхьана юкъарча моастагIчоа—фашизмана духьала тIом беш хиннарашка.

Цул тIехьагIа Л. И. Брежнев Р. Барра накъа а воаккхаш Францерча СССР посольствагахьа дIавода. СССР-ен Францен пачхахьалкхен байракхашца кийчъяьча Елисейски улицагIа гIолла тIехйоал машинай кортеж. Французски столице бахача наха дег тIара моаршал хетт сийлахьча советски хьашага.

* * *

Париж, 21 июнь. **(ТАСС).** Тахан сайрийна Французски Республика Президента В. Жискар д'Эстэна Елисейски двореце шу оттадир КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa Л. И. Брежнева сийна.

Французски оагIорахьара цига бар правительства членаш, Французски Республика цIи хеза дентелаш.

Советски оагIорахьара цига бар Л. И. Брежневца цхьана баьхка официальни нах.

Гулбеннараштa хьалхашка къамаьл дир В. Жискар д'Эстэна.

Жоп луш къамаьл дир Л. И. Брежнева.

№ 37 ЙОЛЧА НОВОПРОМЫСЛОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГЕИ № 44 ЙОЛЧА ГОРЬКОВСКИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГЕИ ГIОЛЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕ ХОРЖАМАШ ДАРА ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕЙ

Х О А М

1977 шера 19 июне город Грозперча Октябрьски района № 37 йолча Новопромысловски хоржамий округен город Грозперча Старопромысловски района № 44 йолча Горьковски хоржамий округен гIолла Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совете депутаташ хержар.

Лакхехьа хьоахаяьча хоржамий округашка гIолла Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советашка хоржамаш дара участкови хоржамий комиссеша хьачуденнача кхаж тассара протоколашка хьежай окружной хоржамий комиссеш.

Хоржамашка дакъа лоацаш хиннаб харжархой спискашта юкъе бихьа мел бола берригa харжархой.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла кондидаташ бараштa тIехьа кхаж тессаб: № 37 йолча Новопромысловски хоржамий округе гIолла кхаж тоссача дакъа лоацаш мел хиннарех 99,4 процент бараша, № 44 йолча Горьковски хоржамий округе гIолла — 99,9 процент бараша.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла хержаб: г. Грозперча Октябрьский района № 37 йолча Новопромысловски хоржамий округе гIолла ДИДИГОВ Мурата Тамерлан, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета председатела заместитель; г. Грозперча Старопромысловски района № 44 йолча Горьковски хоржамий округе гIолла ДМИТРИЕНКО Вениамин Иванович, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома организационно - партийни балха отдела заведующи.

ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕШ

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ГIОЛЛА КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕПУТАТИЙ РАЙОНИЙ, ГОРОДИЙ, ГОРОД ГРОЗНЕРЧА РАЙОНИЙ, ЮРТИЙ, ПОСЕЛКАЙ СОВЕТАШКА ДАЬЧА ХОРЖАМИЙ ИТОГЕХ БОЛА

Х О А М

1977 шера 19 июне Нохч-ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хоржамаш хилар.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме хьачукхьачай къахьегамхой депутатий районий, городий Советий исполнительни комитеташкара Нохч-ГIалгIай АССР гIолла къахьегамхой депутатий районий, городий, город Грозперча районий, юртий поселкай Советашка хоржамаш деш кхаж тассара йиза даннеш.

Хоржамаш хилар къахьегамхой депутатий 12 района Советашка, г. Грозперча 4 района Советашка, республика карарча 3 города Советашка, районий карарча 2 города Советашка, 174 юртен 4 поселкан Советашка.

Харжархоша къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хоржамаш деча дакъа лацар хьахьокх укх даннеша:

Районии Советашка кхаж тоссача дакъа лоацаш хилар 295655 харжархо, е берриганех 99,99 процент; республика карарча городий Советашка—284104 харжархо, е 99,99 процент; районий карарча городий Советашка — 15577 харжархо, е 100 процент; город Грозперча районий Советашка — 228004 харжархо, е 99,99 процент; юртий Советашка — 294203 харжархо е 99,99 процент; поселкай Советашка — 12299 харжархо, е 100 процент.

Депутаталла кандидаташ бараштa тIехьа кхаж тессаб: районий Советашка 295467 харжархочо, е кхаж тоссача дакъа лоацаш хиннача берригача харжархоех 99,94 процент; республика карарча городий Советашка — 283058 харжархочо, е 99,63 процент; районий карарча городий Советашка — 15569 харжархочо, е 99,95 процент; город Грозперча районий Советашка — 227021 харжархочо, е 99,57 процент; юртий Советашка — 224059 харжархочо, е 99,95 процент; поселкай Советашка — 12291 харжархочо, е 99,93 процент;

Депутаталла кандидаташ бараштa дукьала кхаж тессаб: районий Советашка — 188 харжархочо, е кхаж тоссаш хиннача берригача харжархоех 0,06 процент; республика карарча городий Советашка — 1046 харжархочо, е 0,37 процент; районашта карарча городий Советашка — 8 харжархочо, е 0,05 процент; город Грозперча районий Советашка — 983 харжархочо, е 0,43 процент; юртий Советашка — 144 харжархочо е 0,05 процент поселкай Советашка — 8 харжархочо е 0,07 процент.

«Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой депутатий районий, городий, поселкай, аулай, станицай, юртий Советашка хоржамаш дара Положене» 89 статьяга хьежжа нийса доацаш лаьрхIа бюллетень цхьаккха хиннадац.

Иштта, берригаш хIана бац аьнна болча харжархоша кIезига бараш дIабаьлча, хоржамашка дакъа а лаьцар коммунистийн парте боацарийн блока кандидаташта тIехьа массане раьза болаш кхаж а тессар.

Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой депутатий районий, городий, город Грозперча районий, юртий, поселкай Советий депутаталла харжав берригa 9482 саг. Депутаташта юкъе ва 4629 маIа саг, е 48,8 процент; 4853 кхалсаг, е 51,2 процент; 3527 КПСС членни членалла кандидати, е 37,2 процент; 5955 саг парте боацараш, е 62,8 процент; 4938 болхло, е 52,3 процент; 1661 колхозхо, е 17,5 процент;

Депутаталла харжараштa юкъе ва 30 шерага кхаччалца ха йола 3519 саг, е 37,1 процент; 2154 саг, е 22,7 процент ВЛКСМ членаш ба; 4275 саг, е 45,1 процент хьалха хержача Советий депутаташ хинна ба.

Депутатий составо къаьгга хьахьокх советски социалистически демократи дIахьо дегIаена хилар.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиум.

ЯХЬЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШ

КПСС ЦК майски Пленума решенешта, СССР кердача Конституце проектана дикача къахьегама толамашца жоп а луш къахьегаш я А. Шерипова цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода Устименко Евгений Михайлович керте латтача № 40/2 йолча установка коллектив. Хьалхарча ах шера задани ханал дукха хьалха кхоачаш а я. хIанзлехьа тIабоагIача июла хьалхарча ах бетта задани кхоачашъяьй цо. Ер бутт бовлехьа шоллагIча ах шера чотах итташ эзараш сомий маьха продукци арахеца лерхI установка технологаша.

Иштта дика къахьегаш я Демин Алексей Ивановича кулгалдеча Г-37 яхача установка коллектив. Мехкдаьтта продукци арахецара юбилейни шера хьалхарча ялх бетта задани 8 июне кхоачаш а я, хIанзлехьа планал совгIа эзараш тоннаш мехкдаьтта продукци арахийцай цо.

Шоай къахьегама толамаш шаккхе установка технологаша хетаду Октябра 60 шу дузача цIейна.

С. ТЕЛЬНОВА,
А. Шерипова цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода инженер-экономист.

СОВГIАТАШ ДIАДЕННАД

Укх деношка Н. Крупскайн цIерагIча машиннаькъахой культура ЦIагIа машиннаькъа Грозненски отделене, Нохч-ГIалгIай транспортни управлене, Грозненски авиаотряда, бувзама производственно-технически управлене предприятей производстве хьалха латтараш гулбеннабар. Укхаза Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела Х. Х. Бокова СССР Лакхехьарча Совета Президиума цIерагIа СССР орденаши медалаши дIаелар 1976 шера план а социалистически декхараш а кхоачашдеча къаьстта белгалбаьннача къахьегамхошта.

Октябрьски революце орден дIаелар Гудермесски локомотивни депо машиниста А. К. Козаревна.

Къахьегама ЦIеча Байракха орденаш елар Грозненски вагонни депо осмотрщика П. С. Величкона, «Автоматоборудоване» завода газоэлектросварщика Л. Д. Хамзаевна, Грозненски почтамта почтальона Т. Я. Ковешникована, Грозненски авиаотряда командира Г. А. Кругликовна, хIаьта Назрань станце кондуктора С. М. Евлоевна, Наурски автотранспортни предприяте водитела В. Я. Тишковна, кхьичарна а елар Къахьегама сийлен III-ча степена орденаш.

Хьалха латтарий йоккхача группана елар «Знак почета» яха орденаши «За трудовую доблесть», «За трудовое отличие» яха медалаши.

Берригаш а дIалаьрхIача 65 сага делар правительственни совгIаташ.

СовгIаташ деннарий цIерагIа партенеи правительстванеи баркал оалаш къамаьлаш дир Гудермесски локомотивни депо машиниста И. З. Актипенкос, Грозненски телеграфа электромонтера В. Ф. Крыжановске, 1737 автоколонна слесарий бригадира Э. А. Позднякова. Шоай къахьегама иштта лакха мах барах укх юбилейни шер планаш а бIарчча пятилетка кхоачашъяра хьанар кходерца хиларах тешам белар цар.

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дузача денна къахьегама совгIат кийчдара доккхий социалистически декхараш тIаийцад Грозненски «Металлист» завода болхлоша. Уж толамца кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаьяча цар бизза пайда ийбу шоай торонехи кхоачамехи. Товарни продукци арахецара укх шера хьалхарча ялх бетта задани 10 июне кхоачашъяьй цар. Ер бутт бовлехьа планагIа лаьрхIачул совгIа арахецаргья цар ткъо эзар сом мах бола тайп-тайпара продукци.

Укх юбилейни шера участка болхлошта юкъе яьржача социалистически яхье хадданза хьалхалатташи башха-дика толамаш доахаши хиларца белгалбаьнна ба сборщикаш Зинченко Анна, Бекмурзиева Мадина, Саралиева Тамара. Юкъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 120—125 процент кхоачаш а еш, цехерча болхлошта юкъе эггара хьалхарчарца кхоачашйир цар ах шера задани.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) сборщикаш А. Зинченко, М. Бекмурзиева, Т. Саралиева кийчъеча продукцех лаьца дагабоалаш ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

ТIЕХЬАБУСАРАШ БОАЦАШ БЕ БОЛХ!

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дузача цIейна сийленца накъабахара доккхий социалистически декхараш тIаийцад Грозненски «Трансмаш» завода болхлоша. Цу дезача денга кхачалехьа пятилетка хьалхарча шии шера задани кхоачашъе декхараш тIаийцад Патвенко Валерий Иванович керте латтача цеха болхлоша. заводерча бархI бригадас, дукхача токараша, сверловщикаша, фрезеровщикаша, штамповщикаша, кхычар. Уж декхараш дикка тIехкхоачашдеш я цхьайола бригадаш. Царех я Бадалян Жорас кулгалду слесарий-резчикий. Пакостов Гилани керте латта слесарий-сборщикий, Синикин Владимира кулгалду такелажникий бригадаш.

«ХIара балха денна—дикала Знак» яхача химикий инициативагIа шерра социалистически яхь йоаржаьча завода цехий, участкай, смений, бригадий коллективаша чIоагIа раьза хинна хьалаьцай «тIехьавусаш цхьаккха хургвоацаш къахьетарда» яха ростовчанаша дIайолаяь инициатива. Из дика гIулакх шоай коллективе дизза чакхдаккхара берригa болхлой, инженерно-технически болхлой оарцагIбаьхаб завода кулгалхоша, партийни, профсоюзни комсомольски организацеша. Балха тIа цхьаккха тIехьавусаш ца хилийтара тIехьа къовсам лоаттабеча болхлоша шоашта юкъе яьржача социалистически яхьа керд-керда формаш юкъекхувл. «ДикагIвола мастер», «ДикагIвола водитель», «Профессех дикагIвар», «Брак йоацаш продукци арахецар», «ДикагIвола къона болхло» яха а кхыйола а сийлен цIераш яхара шерра социалистически яхь йоаржаьй цар.

«ХIара балха денна — дикала Знак» яха химикий инициативен «Техьавусаш цхьаккха а хургвоацаш болх бе» яха ростовчаний инициативен цаI шоллагIчох къоастаде йиш йоаца дика ши гIулакх да, цар шинне а болхлошта хьалхашка оттадеш дар лала латтача болхлоех, яхье яьннача бригадех, сменех, участкех, цехех цхьаккха тIехьаюсаш хургйоацаш, балха дикали производства эффективности лакхъергйола гIулакх делга, — йоах завода партийни организаце секретара Кирпичников Михаил Ивановича. Из боккха лоархIам болаш гIулакх хилар хIара цеха участка коллективана, берригача болхлошта дIадовзийташ дукха организаторски кхетамеи болх баьб царна юкъе партийни, профсоюзни комсомольски организацеша, яхаш дувц дIахо Михаил Ивановича.

Уж дерригa дешаш ладе а лувцаш социалистически яхье баьннараша бIаь баьлни системагIа итогаш ю шоаш даьхача толамий. ХIара дийнахьа итогаш ю укхаза цехаша, сменаша, бригадаша, къаьст-къаьстача болхлоша социалистически яхье даьхача толамий. Нагахьа санна моллагIча цеха коллективерча болхлочо прогул яь е медвытрезвителе кхаьча моттиг нийсъелча бIарччача коллективана тIера Iойоаккх пхипха балл, брак яь моттиг нийсъелча, кхерамзлен техника бокъонаш толхайича итт-итт балл тIера Iойоакх, моллагIа болхло балха тIехьаивсача е хьалха балхара дIаваьхача цхьаша балл эшаю еррига коллективана. Цхьан цеха е участка коллектива бехкагIа вокх коллектива болх зеца моттиг нийсъелча бехкечунца тIера Iойоакх пхи балл.

Иштта социалистически яхь йоаржаьча болхлоша цIеххаштта къовсам лоаттабу шоашта юкъе балха тIа IаткъаргдолагIулакхаш леладу болхлой ца нийсбалийтара, нийслуш дола кхоачамбоацараш цIендаь дIадахара. Социалистически яхье баьннача болхлоша доаха къахьегама толамаш хIара дийнахьа дIаяздеш социалистически экранаш я цехашка. Болхлой толамаш, яхье хьалхалаттараши тIехьабусараши хьабовзийташ бола чухьежа кизга оал цунах. ТIехьабусараш шоашта тIехьакхебара новкъостал ду хьалхалаттараша. Социалистически экранаш тIара болхлой хьокхамаш дIаяздеш хIаране шийн лицевой счет я. ВIаштта кхаь бетта лакхе белгалдаьхача деррригача хьокхамех социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхача болхлошта «Профессех дикагIвар» яха сийлен цIи а луш, 15 сом премии хьожаю. ХIара бетта итогаш ю цехий коллективаша яхье доахача къахьегама толамий а. Уж дIаязду заводской социалистически яхьа экрана тIа. Керттерча цехех хьалхара моттиг яьккхача коллективана предприяте карара кара тела ЦIе байракхи цига къахьегаш болча болхлоех хIаранена цаI ах сом кхоачаш премии хьожаю. ХIаьта гIона йолча цехашта юкъе хьалхара моттиг яьккхача коллективана хIара болхлочоа цхьацца сом кхоачаш премии карара кара тела. ЦIе вымпели лу. Хьожаяь премии болх дикагIа е вогIа барга хьежжа дукхагIа е кIезигагIа йолаш дIа - юха екъ. Керттерча цехашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг а яьккха завода карара кара тела ЦIе байракх лелаеш я Мирошников Александр Борисович керте латтача механически цеха коллектив. ХIаьта гIона йолча цехашта юкъе хьалхара моттиг яьккхай Беризов Юрий Кузьмича кулгалдеча инструментальни цеха коллективо.

ХIанз заводе коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи лелаеш ва 363 болхло. ХIаьта коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаеш я укхаза 12 бригада, кхо отдел.

— Ховш ма - хиллара укхал хьалхарча массехк шера республикерча тIехьаюсача предприятешта юкъе хадданза йолаш яр «Трансмаш» завода коллектив. ДIахо иштта болх дIабаха йиш йоацилга кхетадир предприяте кулгалхоша, партийни, профсоюзни организацеша, берригача болхлоша. ХIалхарча даькъе балха тIа нийслуш дола кхоачамбоацараш дIадахара оарцагIбаьлар уж, къахьегам кхетамца вIаштIехьа а баьккха бизза пайда ийбе болабелар. Цудухьа къаьстта дика къахьегама толамаш доахаш ба завода болхлой Октябра 60 шу дузача укх юбилейни шера. Продукци маьхала яккхара пхе бетта плая 102,3 процент кхоачаш а еш, планагIа лаьрхIачул совгIа маьхала яьккхар 120 эзар сома тайп - тайпара продукци. Арахецача продукцега дIабода мах цхьа процент лох а беш производствана 39 эзар сом пайда бир. Арахецача продукцега дIабода мах лохбарах, планал совгIа продукци маьхала яккхарах, бедал, электроэнерги, металл, кхыйола материалаш кхоярах завода коллективо укх шера планал совгIа баь пайда 47 эзар сом ба. Иштта къахьегача завода коллективо арахеца продукци во я аьнна цхьаккха рекламаци кхаьчац потребителашкара.

Б. КОСТОЕВ.

СССР КОНСТИТУЦЕ ПРОЕКТ ЮВЦАШ

ВАЙ ВАХАРА КЕРТТЕРА ЗАКОН

ДЕРРИГА А САГА ДУХЬА

Оаха, Назрановски района культура болхлоша, чIоагIа тIаддаха тIаийцай СССР кердача Конституце проект. ХIанз из Iомаяра а къахьегамхошта дIайовзийтара а оарцагIдаьннад тхо. Тха агитбригадаш хиннай кхашка, фермашка. Цига йийшай лекцеш, проектах лаьца къамаьлаш даьд.

Дог тохалуш еш вайх хIаране мехка Керттерча Закона проекта 46-гIа статья. Цу тIа аьннад:

«СССР гражданий культурана карагIдийцнарех пайда эца бокъо я.

Из бокъо Iалашъю пачхьакхени общественни фондашкарча Даьхени дерригача дунени культура ганзех хIаравар кхета йиш хиларца; мехка территоре тIа культурно-просветительски учрежденеш дегIакхувларцеи йоагI - йоагIача дIа - юха нийсъярцеи; доазол дехьарча пачхьалкхенашца дIа - юха лоаттаду культурни бувзамаш шердарца».

Шийн Конституце проект тIа доккха маIан дола уж дешаш дIаяздара Iалаьмате чоалхане а бIаьха а никъ чакхбаккха бийзаб вай Даьхен. Тахан деррригача дуненна довзаш советски культурана карагIдаьннараш. ХIара шера дегIаух къахьегамхой художественни кхоллам. Цу даькъе доккхий толамаш даьхад тха района культпросветучрежденей коллективаша а.

Ховш да культура учрежденей, къаьстта юрташкарчар, болх тоабелга дукхагIча цар материальни база чIоагIъярцеи дегIакхувларцеи дувзадеина долга. Сона бакъахьа хетар из материальни база юрташкарча культура учрежденешта вIаштIехьъяккха езараш Конституце тIа хоадам боллаш белгалбаьхача. Цудухьа вай мехка Керттерча Закона тIа укх тайпара статья хилча нийса хургдолаш сацна хет сона:

«Моттигашка культура учреждений материальни база хьаелга Iалашду цар доазон тIарча боахамеи промышленнии предприятеша, партийни а советски а органаша юкъарчал доацаш кулгал а деш».

М. АУШЕВ,
Назрановски райисполкома культура отдела заведующи.

«Ермоловский» совхозе 2700 гектара тIа дIайийнай ялатий культураш. Ялат ца доадеш лоацача хана чуэца дага ба механизатораш. Цудухьа хIанзле а кийчоц мугIаре дIаоттаяьй еррига техника. ВIашагIъеххай ялат чуэцара лаьрхIа отрядаш а.

Техника тоаеча къаьстта дика къахьийгар ветеранаша аьшкапхьаро Ваха Удиева, сварщика Дуки Масаева. Социалистически яхье хьалхалаттача цу шинне сий ду коллективе.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) «Ермоловский» совхоза аьшкапхьар Ваха Удиеви сварщик Дуки Масаеви.

Я. ЦУЕВА тексти сурти.

ДЕГ ТIАРА КЪОАБАЛДУ

Вай Даьхен берригача кхахьегамхошта дезеи бехктокхамен долча укх деношка дика хьокхамаш гойташ къахьег «Малгобекнефть» НГДУ цхьоалагIча РИТСА-а болхлоша.

Кердача Конституце проект исторически политически боккха лоархIам бола документ сацна дег тIара къоабалдеш тIаийцад РИТС-а берригача коллективо.

Конституце проект ювцаш мехкдаьтта доаккхача МагIалбика организацешка 25 шера болх беш йолча В. В. Скибас йоах.

— Оаха, кхалнаха, доаккхал ду коммунизм хьалъяр духьа доккхий гIулакхаш чакхдоахача вай Коммунистически партех. Дунен тIа дикагIболча наха массаза дог доахаш хинна коммунистически общество вай мехка хьалъеча къахьегаш хилар тхоай доккха ираз лоархI оаха.

Пачхаьа хана общественни вахаре дакъа лаца бокъо йоацаш хиннача кхалнаьха революци хинначул тIехьагIа маIача наха нийсса къахьега, общественни вахаре дакъа лаца бокъо еннай советски Iадало. Хьалха кхалсаг инженер е геолог хилча тамаш йора. ХIаьта хIанз тха РИТС-е инженер - технолог Ф. А. Албогачиева, геолог З. А. Балоева я болх беш, дукхача хана деиз геологически отдела кулгалдеш яр, хIанз пенсе яха Т. Д. Лебедева.

Уж еррига йоккхий бокъонаш, дика гIулакхаш къаьгга хьахьекхад СССР кердача Конституце проекта тIа.

Тхо, тайп - тайпарча къамех дола нах, цхьа барт, цхьоагIо йолаш къахьегаш да вай Даьхен низ совбоккхара рузкъа Iоадара Сийлахь-бокхача Октябра 60 шу дузача денна толамца накъадахара.

М. АТАЕВ,
«Малгобекнефть» НГДУ цхьоалагIча РИТС-а вокхкагIа вола оператор.

Фермай болхлой толам

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна шерра социалистически яхь йоаржаяь къахьегача республика къахьегамхоша пачхаьалкхенга шура, фуаш дохкара ах шера план ханал хьалха кхоачашъяьй. 16 июнь тIакхоачаш пачхаьалкхенна 40,5 эзар тонн шура дIаеннай, ах шера план 101 процент кхоачаш а еш.

Шура йохкара ах шера план ханал хьалха кхоачашъяьй Ачхой-Мартановски, Грозненски, Гудермесски, Назрановски, Наурски, Шалински, Шелковской районий боахамаша. Соахкарчул дукхагIа шура дIалу пачхьалкхенна Грозненскии Шелковскойи — 28 процент, Ачхой-Мартановски — 27 процент, Малгобекскии Шалинскии районий боахамаша — 25 процент. Ер бутт чакхбалалехьа шурий-товарни фермай болхлоша кхы 5 эзар тонна гаргга шура дIаяла лерхI.

Дикка тIехкхоачашъяьй фуаш дохкара ах шера план а. Республике гIолла 38,7 миллион фуъ дIаденнад пачхаьалкхенна, ах шера план 117 процент кхоачаш а еш. Даьхенга дехка фуаш 33 процент дукхагIа да соахка дехка хинначул. ХIаьта план ханал хьалха кхоачашъяьй Сунженски, Шалински районий коа тIара оалхазараш леладераша.

ЙИСАР КIЕЗИГА ХА Я

МАГIАЛБИКА РАЙОНЕ ХIАНЗ А ДЕРРИГА КИЙЧА ДАЦ КIИМАРС ДIАБОЛАБАРА

Дика хьийкъа гурахьа дийна ялаташ хьалкхедаьд укх шера Малгобекски района боахамий кхашка IажагIбала болабеннаб 6667 гектара тIа мукх, 7862 гектар латт ка бола кIа.

Мишта кийчбеннаб укх шера кIимарс ханнахьен дикен чакхбаккхара Малгобекски района совхозашка?

«Советский» совхоз. Укхазарча бархIанех ши комбайн хIанз а ялаташ чуэцара кийча яц. Комбайнераш бац цар тIа цхьан сменагIа болх бе а. Цудухьа шоайираш тоаяь баьнначул тIехьагIа уж тоаеш боахк БатыжевгIар Жабраили НаIипи. Укх шера ена вIашагIъелла цIенна ши комбайн я совхозе, ялаташ чуэцара кийча йолча 6 комбайна тIа а дIаотаяьяц цIера духьалара инвентарь.

— Цар тIа болх бе комбайнераш лохаш да тхо, — йоах совхоза керттерча инженера Котиев Башира.—Укх деношка лохаргба оаха тоъаш боаца комбайнераш.

Кийча яц хьетт. Еррига йоархIаш а тIаьнна латт соахка из хинна моттиг. ТIа тхов боацаш ладар Iочу а ухаш латт тараз долчара кхоале, хьажанза да тараз, воацаш ва хьатта заведующи. ХIанз а укхаза хьасневц ялаташ цIендеш йола машинаш. Ханнахьа ялаташ а фу а цIендаь даккхара кхоачам беш а яц йолаш яраш. Тоадаьдац наькъаш.

Ханнахьа Iунал ца дар бахьан долаш юкъе дукха оасар долаш да совхозера дукхагIдола ялаташ. Цудухьа хьакхари ардар къаьста долаш чуэца дезаш да уж. Цу гIулакха ерригаш кхоъ мара жатка яц боахаме.

Кийча яц укхазара склад а. ЦIенъяьяц, молхаш техаяц, чухьа аханахьа бетон йотта езаш я.

«Советский» совхозаца социалистически яхь лелаеш я «Луч» совхоз. Укхаза кIимарса кийчо яра гIулакх дуккха дикагIа латт. Тоаяь яьннай боахаме йолаш йола ялхе в комбайни. Цар тIа дIаоттаяьй цIера духьалара инвентарь а. Тоаяь, цIенъяь молхаш теха латт складаш, асфальт йилла йоалаш боахк хьетта, тоадаь да тараз, наькъаш. Цхьабакъда, хIанзчул тIехьагIа къичъе езаш я тараз озар вагIа моттиг.

Кхай тIара ялат чуийца комбайн дIайоддаше а лаьтта оахаш хургдолаш вIаштIехьбаккха беза укх шера кIимарс. Цу гIулакха «Луч» совхозе кийча бац. Тракторий болх цхьан сменагIа Iалашбара а а укхаза тоъац пхи тракторист.

ДIадахача шераца нийсдича дуккха дикагIа латт техника кIимарса кийчъяра гIулакх «Алханчуртский» совхозе а. Укх боахаме 30 комбайн я. Царех 27 тоаяь латт.

Юхейнса кхо комбайн тIатеIIа тоаеш боахк механизатораш.

— Шии - кхаь дийнахьа даргда тхо, — йоах цар, — мел эша оатхалаш йолаш я. Уж Iалашъеш дукха къахьийгад укх шера совхоза керттерча инженера З. Д. Кодзоева.

Цхьабакъда кийчъянь яьнна комбайнаш цIера духьалара гIирс дIатIаоттабанза латт хIанз а. Эшачарех 70 процент мара огнетушителаш яц совхозе.

Тоаяь, молхаш теха латт совхоза керттера складаш. ХIаьта хьетт хIанз тоаяь яланза я. Кийча яц цхьоалагIча отделенера хьетта. Дукхха кийчо е еза тараза а из латтача моттига а. Тоадаьдац наькъаш. ХIанз а тоаяь яланза я ялати фуи цIенду машинаш.

Кабола ялаташ чуэцара белгтала дикагIа кийчбеннаб «Алханчуртский» совхозаца социалистически яхь лелаеча «Ингушский» совхозе. Iалаьмате дика кийчъяьй укхаза керттера хьетт. складаш, механизированни ялат цIенду пункт, фу, ялат цIенду, машинаш, тараз, из латта моттиг. Тоадаьд наькъаш.

Мел эшар даь балха дIаараяла кийчча йолаш латт 15 комбайн. Тахан—кхоана йистейоалаш я юхейиса ши комбайн. Тоъамболаш комбайнераш ба.

Укх шера дикагIа кIимарса кийчо яьй вIаши социалистически яхь лелаеча «Кавказ» яхачеи Ахриева цIерагIчен совхозашка а. «Кавказ» совхозе кийча я иттанех ийс комбайн. Юхейнсар а тоаяь йоалаш латт.

Ахриева цIерагIча совхозера ялхе а комбайн ялаташ чуэцара кийча я. Цхьабакъда, укхаза хIанз а кийчъяьяц складаш, тоъаш яц ялат а фу а цIенду машинаш. ХIаьта фуна молхаш тоха машинаш вIалла я а яц. Ехача дIаоттае комбайний чархаш яц, кIезига ба кхыча оатхалий кхоачам а.

ЧIоагIа дика гIулакх да «Кавказ» а Ахриева цIерагIча а совхозашка арахьара тIаяьхка автомашинаш ца ехаш. шоай транспортаца укх шера кIимарс чакхбаккха а пачхьалкхенна «ялат дIалулга Iалашде а лаьрхIа хилар. Иштта арахьара тIаяьхка машинаш йоацаш ялаташ чуэца лаьрхIад «Ингушский» совхозерча Коттоев Махрадзин начальник волча мехотряда коллективо а

Белггала вогIа кийчбеннаб укх шера кIимарса «Малгобекский» совхозе. Укхаза хIанз а цхьаккха тайпара хьетт яц.

Уккхазда дIахурья укх шера тха хьетт, — йоах совхоза керттерча инженера Картоев Салмана, йоархIаш тIаьнна латтача ара гIолла кулг дIа а хьоккхаш. — Бакъда хIанзчул тIехьагIа хьае езаш-м я из.

ДIадув фу лоаттаду склад а яц совхозе, тоъаш яц укхаза ялати фуи цIенду машинаш а

Совхозе ялх комбайн я. Царех цхиъ ялаташ чуэцара кийчъяь я. Цхьан сменагIа болх бара а ши комбайнер воацаш ва совхозе тахханалца. ЦIи йоаяра эша хIамаш йоацаш я кийчъяь яьнна комбайнаш.

«Малгобекский» совхозаца социалистически яхь лелаеш я М. Горьке цIерагIа совхоз. ВIашагIъелла дукха ха еце а Iалаьмате дика склад. тараз латта моттиг хьалъяьй укхаза. Хьалъяь яьнна хIамаш дIаоттае мара ца езаш я керда столови а. Тоаяь йоалаш латт керттера хьетт. Боахаме йолаш йолча ялх комбайнах мел эшар даь кийча я йиъ. ХIанз хьаена керда ши комбайн вIашагIъелла боалаш боахк механизатораш. Шоаш лоацача хана кIимарс чакхбоаккаргхиларах бIубенна ба совхоза болхлой. Царех теша а лов.

Районерча еррига совхозашка йолаш я ялат чуэцара планаш. Цхьабакъда цхьанна а боахама кхай тIарча стане, хьетта гуш яц кIимарса хетаяь гойтара агитаци. КПСС ЦК, СССР Министрий Совета Социамо дIадеххача тайпара комбайнаша, автомашинаша, тракторашa шии сменагIа болх бергболаш гIулакх вIаштIехьдаьккхадац. Каст-каста, догIаш хилар бахьан долаш дукха Iодийша ялаташ да укх шера района боахамашка. Цхьабакъда Iодийша канаш хьалъийдара жаткаш кийчъяьяц районерча цхьанна а боахаме, «Кавказ» совхозерча нов. Латнов начальника волча цхьан мехотриде мара.

Тахан - кхоана дIаболалу районе кIимарс. Тохкамо хьама - хьоккхара иштта кхоачамбоацараш да районерча боахамашка цунна кийчо еча.

А. ХАРСИЕВ,
тха соб. корр.

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

1977 шера 26 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера планаш тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР медицински промышленноста Министерства объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно - технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Посох Борис Григорьевича— Гудермесски медицински инструментий завода фрезеровщика.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Маазов Магомед Маазовича — Гудермесски медицински инструментий завода кузнеца-штамповщика.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Говдаева Загара — Гудермесски медицински инструментий завода полировщицана.

1977 шера 1 июнерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани колхозашка гIишлошъяра тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах колхозашта юкъерча гIишлон организацей болхлой йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Арсангириев Сайдин Муниевича — «Межколхозстрой» Грозненски автотранспортни боахама автомобила водителa.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Бутенко Василий Михайловича — колхозашта юкъерча Грозненски специализированни дIа-юха лелача механизированни колонна слесара.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Вишня Владимир Георгиевича — «Межколхозстрой» гIишлошъеча механизаци яра управлене машиниста - скрепера, гор. Грозный.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Манашин Николай Петровича — колхозашта юкъерча Грозненски дIа-юха лелача механизированни колонна тракториста - машиниста.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Алиев Вахит Рашидовича — «Межколхозстрой» гIишлошъеча механизаци яра управлене экскаватора машиниста, гор. Грозный.

1977 шера 1 июнерча СССР Лакхехьарча Совета УказагIа 1976 шера плана заданеши тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР заготовкай Министерства предприятейн организацейн болхлой, инженерно - технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана, СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Кулебякина Нина Васильевнана — Червленски ялат дIачуйидеча предприяте экономиста.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Оздоева ИбрахIима Совдата — Слепцовски ялат дIачуйидеча предприяте зернопогрузчика водителa.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Бишаева Роза Магометовнана — Назрановски хьоар доаккхача завода болхлочоа.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Эзерханов Исраил Саралиевича — Ермоловски элеватора слесара.

1977 шера 30 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плана заданеши тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР Министрий Совета «Союзсельхозтехника» яхача Ерригсоюзни объединене предприятейн организацейн болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Никитин Константин Ивановича — «Сельхозтехника» дIаюха лелача механизированни колонна слесарий - монтажникий бригадира, гор. Грозный.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Круппа Василий Ивановича — «Сельхозтехника» Горски отделене материально - технически Iалашон база автокрана водителa.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Эльбукаев Бибулата—«Сельхозтехника» Заградински отделене материально - технически Iалашон база стропальщика, Старопромысловски район.

1977 шера 17 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР энергетикай электрификацеи Министерства объединеней, предприятей, организацей, болхлой, инженерно - технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Станкин Анатолий Владимировича — вIашагIтехача Грозненски ТЭЦ электрослесаря.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Бородина Таиса Прокофьевнана — вIашагIтехача Грозненски ТЭЦ машиниста.

Приймак Александр Михайловича — «Грозэнерго» управляющена.

Рыжий Петр Николаевича — № 2 йолча ТЭЦ мастера.

Таaев Али Умаровича — «Грозэнергоремонт» предприяте слесаря.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Бароненко Владимир Петровича — Малхбоалехьарча электросетий автомобила водителa.

Жульков Анатолий Ивановича — «Грозэнергоремонт» предприяте слесаря.

Исраилов Таус Минкаиловича — Малхбузехьарча электросетий электромонтера.

Коломенко Павел Макаровича— Малхбузехьарча электросетей электромонтера.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Попов Виталий Александровича — Новогрозненски ТЭЦ гIишлон управлене экскаватора машиниста.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Дудагов Шаруди Баудиновича — № 2 йолча ТЭЦ электрослесаря.

1977 шера 17 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР автомобильни промышленноста Министерства объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно - технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Чернышев Виктор Александровича — Грозненски транспортни машинашъеча завода электросварщика.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Эльбукаева Хадишат Ташаевнана — Грозненски транспортни машинаш еча завода маляра.

1977 шера 13 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плана тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах потребительски коопераце объединеней, предприятей, организацей болхлойн гIулакххерча наьхен йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Лебедева Анна Логвиновнана — Грозненски районни потребительски общества тика йоккхагIйолча продавщицана.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Албогачиев Зархмата Ахьмада — Назрановски районни потребительски общества автотика продавеца.

Янгульбаева Нуржан Янгульбаевнана — Надтеречни районни потребительски общества столове йоккхагIйолча повара.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Ибрагимов Хас-Магомед Мухтановича — Нохч-ГIалгIай потребсоюза автобаза автомобила водителa.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Гадаева Зайнап Юсуповнана — Ачхой-Мартановски районни потребительски общества столове кондитера.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Мельникова Антонина Ивановнана — Сунженски районни потребительски общества универмага йоккхагIйолча продавщицана.

1977 шера 12 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIайнца социалистически декхарашц кхоачашдеча толамаш дахарах СССР дулхен шурен промышленноста Министерства объединеней, предприятей, организацей болхлошта, инженерно-технически болхлошта, гIулакхерча наха СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Солнышкина Валентина Мефодьевнана — Грозненски дулха комбината болхлочоа.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Ильченко Таисия Васильевнана — Грозненски шурий комбината болхлочоа.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Хапаев Саид-Ахмед Идрисовича — Шалински шурий завода мастера.

Эсембаева Язван Атемировнана — Грозненски дулха комбината болхлочоа.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Раимова Надежда Алексеевнана — Грозненски дулха комбината болхлочоа.

1977 шера 13 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плана заданеши тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР Министрий Советерча микробиологически промышленноста Керттерча управлене объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Милькин Александр Даниловича — Грозненски ацетонови завода слесаря.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Клочко Филипп Степановича — Грозненски ацетонови завода слесаря.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Киреева Антонина Яковлевнана — Грозненски ацетонови завода аппаратчицана.

1977 шера 17 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани доагор дакхара, производства эффективности балха дикали лакхъяра тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах РСФСР доагора промышленноста, Белорусски ССР, Литовски ССР, Латвийски ССР торфяной промышленноста Министерствай объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Хашиев Хьажмурада Хьамзата — Сунженски райтопсбыта автомобила водителa.

1977 шера 30 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах материально-технически Iалашонна йолча СССР Министрий Совета Паччахьалкхен комитета объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Нечаева Раиса Ильиничнана — «Чечениингушснабсбыт» объединене база йоккхагIйолча кладовщика.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Григорьянц Валентина Ивановнана — «Севкавтара» яхача объединене Грозненски тароремонтниц лесоторговии предприятей болхлой бригадира.

1977 шера 16 маерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIайнца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах бахача наха бытовой гIулакх дара объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Высочинская Мария Степановнана — бахача наха бытовой гIулакх деча Сунженски комбината закройщицана.

Жукова Екатерина Ивановнана — Грозненски кога гIирс тоабечеи тегачеи фабрика закройщицана.

Личманова Мария Николаевнана — Грозненски барзкъаш тоадечеи тегачеи фабрика портнихана.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Шаповалова Лидия Карповнана — Грозненски барзкъаш тоадечеи тегачеи фабрика вязальщицана.

Эрсанукаев Сайдами Эндербековича — «Чечингремстройбыт» управлене газосварщикана.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Габрелян Женя Мовсетовнана — Грозненски барзкъаш тоадечеи тегачеи фабрика портнихана.

Сирик Галина Васильевнана — бахача наха бытовой гIулакх деча Шелковски комбината портнихана.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Кукурхоев Генардкъий Джамалдина — бахача наха бытовой гIулакх деча Назрановски комбината парикмахера.

Миронова Тамара Сергеевнана — «Грозгорфоторазнобыт» объединене фотографа.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Барзукаева Хьавайна — бахача наха бытовой гIулакх деча Урус-Мартановски комбината портнихана.

Лисицкая Людмила Васильевнана — бахача наха бытовой гIулакх деча Гудермесски городской комбината закройщицана.

КПСС ЦК майски Пленума решенешта, СССР кердача Конституце проекта дикача гIулакхаша жоп а луш, башха-дика къахьегама толамаш доахаш ба Октября 60 шу дузача цIей сийна къахьегама вахте этта Грозненски макаронни фабрика болхлой. Продукци маьхала яккхара пхе бетта план дикка тIеххкоачаш а еш, планал совгIа цар маьхала яьккхар 42 эзар сома маьха товарни продукци. Валови продукци арахецара пхе бетта задани а тIеххкоачашйир фабрика коллективо. Планал совгIа цо арахийцар 60 сом мах бола тайп-тайпара продукци.

Дикка тоаденнад фабрика технико-экономически хьокхамаш укх юбилейни шера. Къахьегама овсарле лаккхьяра задани 2,8 процент тIеххкоачашъяьй. Арахецача продукцега дIабода мах лохбарах производствана кходаьд итташ эзараш сомаш.

Фабрика болхлоша натуре продукци кийчъяра пхе бетта план ханал дукхха хьалха кхоачаш а яь, планал совгIа кийчйир 302 тони продукци. ХIаьта хIанзлехьа кхоачашъяьй цар цу даькъера ялх бетта задани а.

Ишттa къахьегача фабрика коллективе башха-дика толамаш доахаш хиларца белгалбаьнна ба макаронни цеха прессовщица профсоюза фабкомеи халкъа тIахьожама группан член, Ленински райсовета депутат Омарова Мария Омаровна, резчица Тушаева Баянт Алиевна. Юхъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 110—115 процент кхоачашъю цар.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) макаронаш тедаш кийчъеш ба прессовщица М. Омароваи резчица П. Тушаеваи.

И. ПЛИЕВА сурт.

Нохч-ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама Комитете

Халкъа эша товараш—дукхагIа

Дукха ха йоацаш Нохч-ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама комитето техкар «Мединструмент» яхача гудермесски заводо «Электроинструмент» яхача назрановски заводо бахача наха эша товараш арахецилга алсамдаккхарах, цар ассортимент шерьярах а уж дикагIа хилийтарах а йола КПСС ЦК-ай СССР Министрий Советеи указанеш кхоачаш мишта ю.

Цу хьакъехьа тIайийцача соцам тIа белгалдоаккх «Мединструмент» заводе (нов. Казарян), «Электроинструмент» заводе (нов. Мальсагов) бахача наха эша товараш дукхагIа арахецарах, цар ассортимент шерьярах а уж дикагIа хилийтарах а йола партеи правительствай указанеш кхоачашъяра доагIаш дола гIулакхаш чакх ца даьхалга.

Масала, Мединструмент» заводе бахача наха эша товараш арахецилга 1975 шерарчул 5 процент кIезигденнад 1976 шера. Укх тIеххьарча шера заводо шеръяц бахача наха эшача товарий ассортимент, вIашагIйоллац цу гIулакха эшаш йола лаьрхIа цех е участок. Заводо арахецаш дола газови плитай конаш, шампураш, хIамаш хьалъехка крючокаш, кхыдола товараш наха дика дIаэцаш дац.

Цу дешашта йоагIача тайпара йоакхо яц «Электроинструмент» заводе а. 1968 шера ше арахецаш хиннача продукцех аханел совгIа яр я техническа эрга ца йоаккхаш а конструктивни хувцамаш ца деш а, хIаьта II процент гаргга йола изделеш (ИЭ 1008, ИЭ-4003 яха электросверлилкаш) хьаю итт шу совгIа ха я.

Дика яц цу заводе бахача наха лаьохIа арахеца продукци а. 1976 шера Госторгинспекце управлени хьежача «Электроинструмент» заводе хьадаьча 63 электросверлилках брак дир 31. Мах беча организацешка электросверлилкаш дIателара къаьстта режим юкъейихьаяр цу заводе. ХIаьта госарбитражо во продукци арахецар бахьанце дукха штрафаш йийттар цунна.

Масала, «Госгалантерея» ленинградски базо брак йир «Мединструмент» гудермесски заводо арахийца 1850 пинцет.

Цу дерригне хьагойт вай ювцача заводашка электрокаминаш, электроплиткаш, электрокипятильникаш, грелкаш, массаж ю щеткаш, коартолаш цIенъю машинкаш, кхыйола а наха эша хIамаш арахецара йолча торонех лерттIа пайда ца эцилга, цу дешай цу предприятей кулгалхоша хайра йоакхо ца елга, керда изделеш арахецилга ледара лелилга.

Ше тIайийцача соцам тIа Нохч-ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама комитето «Электроинструмент» заводеи «Мединструмент» заводеи кулгалхой декхарийла баьб бахача наха эша товараш арахецача хIанз долаш дола кхоачамбоацараш цIендаь дIа а даьха укх юбилейни шера план кхоачашъе, дIахо йодача хана наха чIоагIа хоатташ йола керда продукци арахецилга вIаштIехьдаккха.

СОВЕТСКИ ВАХАРА ХЬИСАП

МУКЪАЧА ХАНА ЭКОНОМИКА

Чилмахоша лаьрхIад: цIена мукъа ха юкъера лаьрхIача денна кхо сахьат я хIара сага. Нагахьа санна мукъа деноц, цIейш, отпуск цу сахьаташта дIатIатехача, шера керте ерригача ханах кхоалагIа дакъа гаргга йолчох шиь хьашт долча тайпара пайда эц саго.

Мукъача ханах мишта пайда ийцача дикагIа да цунна? Цу гIулакха общества малагIа торонаш яла еза сага? Цу хаттарашта гонахьа тоъал ира къамьлаш хул каст-каста.

Саго шиь мукъа ха шиь безам болча тайпара дIаяхьара цунна новкъарле е бокъо яц цхьанне а; шиь безам бале мекъа хиль бокъо я цун, йоах французски социолога Ж. Дюмазадьес. Вокх оагIорахьара, дукхагIа болча наха... хац шоай сов йолча ханах фу дергда, йоах японски художники критики волча Окамото Тарос. Из лакхе вай вийца Дюмазадье чIоагIгIа шеко йолаш ва мукъа ха сага пайдана хиларах. «Халкъа дола керда дохьаж доацал-теш салаIар?» — яхаш хетт во цунца дувзаденна.

Цу хьакъехьа советски социологашта хетар бIарчча хьайнача аз укх тайпара аргаар: салаIаро, шеко йоацаш, шуша чура арахийнача къаракъо санна, наха дикадар де а водар де а тарлу; долла хIама хьаддача обществе мукъача хана проблема къоастаярца лелабеча наькъах тийша да.

110 ДИИ ЦУ ТIА ОТПУСКИ

Мукъа ха вай мехка обществан хIара саген рузкъан цхьа дакъа санна лоархIаш я. Советски паччахьалкхенна хьашт долаш гIулакх массаза а хиннад, хIанз а да, хIара сага тар ма лу дукхагIа мукъа ха хулгеи массе оагIорахьара цо цунах пайда эцилгеи.

Укх тIеххьарча ханналца къахьегамхой мукъача хана боарам вайцига керттерча даькъе балха хана боарам лохбара чотах лакхлуш хьабенаб. ХIаьта а алапе боарама IаIткъаш хиннадац из цIаккха а. Цунца дувзаденна хулаш йола еррига харж паччахьалкхено шийна дIатIайийцай, кхьметтел, экономисташа дальча лоархIамегIа, балха ха мохк бIарчча хьанийцача алхха цхьа сахьат лоацъярах хулаш дола зе юхаметтаоттадара кхы тIа а ялх миллион болхлочоа нийсса бола балха низ юкъебоалабе бийзабале а.

ДукхагIа болча болхлой балха кIира вайцига 41 сахьат да. ХIаьта болх берий цхьайолча категорей цул а дикка лоацагIа да из. Масала, шахтерий: 1976 шера денз кIираппа 30—35 сахьата мара бац цар болх. Цу хана белгалдаккханза дарглац; балха кIира лоацларца цхьана 10 процент лакхъяьй горнякий тарифии ставкаш, лакхбаьб пенсе боарам.

Балха ха лоацъяра чотах мукъа ха алсамъяккхара торонаш, кхетадеш ма-дарра, боарам боацаш яц (дIахо йодача хана, гучох, 2—3 сахьата, кхы дукхагIа йоацаш). Цудухьа керттера уйла цунах пайда дикагIа эцара тIаяхийта йоагIа.

Лоацца аьлча, мукъа ха шортта алсамъяккхара кхоачамаш долаш да, кIезига а доацаш. Бакъдар аьлча, къувса йиш йолаш да ше еш йола йоакхо обществени учреждениешта мел дIатIайилла мегаргьа яха дош (къаьстта доагIа из бераашта кхетам балареи гIулакх дарен деша) хIаьта а геттара дика кхетадеш да, цар деча гIулакхах сага хула гIойле кIезига ца хилар. Эггара хьалха ханага диллача. Вайнига хьалххагIе а денз цун мах баьб наха: де йиш йолчул дукхагIа дIадех цар цхьадола гIулакхаш. ИттлагIча пятилетке оттаяь социально деIIахара программа уж деррига а кхоачашде дезаш я. ХIаьта, нагахьа санна хIара советски сага мукъача хана шера бюджет тахан 110 цIенача мукъача денна нийсса, цу тIа отпуск а хIара денна кхо сахьат а яле (цIейш а тIехьа), иззал ха 1980 шера, хьалхагIа ше хиннача боараме а юсаш, дикалга диллача, шеко йоацаш, кхыча тайпара хургья: бокъонца мукъа йола ха дукхха а дукхагIа хургья сага.

ХЬАННА ГIОЙЛЕ ЙОЛАШ ДА ИЗ?

Мукъа ха сага мел яле, а, лоархIаме да, эггара хьалха, шиь мукъа ха саго кхетамцеи шийна пайдана хургйолча тайпареи дIаяхьара общества цунна мел торонаш лу а цун цунга мел фу дола а хар.

СалоIа ха белгалъеча хана (болх чакхбаьннача тIехьагIа, мукъача деноцка, отпуск йолча хана), вай, массаза а яхар мо, башха уйла яц, масала, цу деша финансови оагIон. Цун уйла яц вай, хIана аьлча салоIаш деча гIулакхашка бола мах вайцига геттара кIезига, хIаьта цкъаза уж вIалла мах боацаш а хуландаь.

Вайцига цхьанне а вIалла мах баккхац вайгара библиотекаша гIулакх дарах, спортивни гIирсехи кечалехи пайда эцарах) тренировкаш яра е массе оагIорахьара физически деIIадаккхара), культура университеташка, болх беча кагирхой школашка, вузий сайрийнарчеи заочнии отделенешка дешарах, художественни самодеятельносте дакъа лацарах, и. кх. дI. Из деррига а мах боацаш да. Вайна ма-харра, паччахьалкхенна а доацаш, сага. СалоIилга вIаштIехьдоаккхача хана вайцига керттера яр комерчески уйлаш цIаккха а хиннаяц. Мехка библиотекай (уж хIанз 4,2 миллиард экземпляр книжкии фонд чу а латташ 350 эзар гаргга я), музеяй (1300), профессиональни театрий (дерригаш а — 570, хIаьта царех дукхагIа дараш, экономистий меттала аьлча, чувадарг боаккха мах лоха хиларах рентабельни доацаш да), салоIача цIеной, туристски базай, санаторей (ерригаш а 14 эзар) сеташ хьаярга, культура дворецаши цIеноши, клубаш (уж тахан 130 эзар совгIа я), стадионаш (3200), спорта дворецаши спортивни залаши (61 эзар) хьалъярга, кхыча хIамашка миллиардаш сомаш дIа а ухийташ, шийна материальни гIойле хиларга, пайда баларга догдоахаш яц вай паччахьалкхе. Сайна хетачох, из геттара дика хьахьокхаш дола цхьа масал доаладерга аз: ВЭФ яхача Рижски электромеханически заводо культура Дворец хьалъярга дIадахийтача массехк бIаь эзар сомал совгIа, предприяте хIара шера кхы а 200 эзар сом гаргга дIаухийт гIирс лелабарга, гIулакх деча персонален художественни самодеятельноста тайп-тайпарча кружокий кулгалхойи штат лелаярга, костюмаш, музыкальни инструменташ, тайп-тайпара оборудовании ийярга. Культура Двореца завода доход лац.

Цу тайпарча политика социальни результат — миллионаш болча къахьегамхошта салаIа моттиг паргIата хилар. ХIаьта цу торонах геттара дика пайда эц советски наха. Мехкара 15 миллион хIана вац аьнна вола саг хадданза любительски искусство лелаеш ва, 50 миллион — спорт, ужжал болча наха хIара шера шоай отпуск профсоюзий путевкаех салоIача цIеношкеи курорташкеи бахе йоакх. Библиотекашка массаза а книжкаш дешаш ва 100 миллион хIана вац аьнна вола саг. ХIаьта царех хIаране юкъера лаьрхIача шера 20 книжка деш (дунен тIа яц нах ужжал книжкаш дешаш моттиг). СССР-ера хIара шоллагIа вола саг шера цкъа театре хул. ХIара саг юкъера лаьрхIача шера 18 фильмага хьож (телевидене гIолла гойта фильмаш доацаш). Советски Союзе (мукъача хана бюджеташ вIаши нийсъеш дунен халкъашта юкъе баьча тохкамо хьахьокхачох) бахача наха къахьегами дешари цхьана тардеш бараш экономически деIIадаьхкача мехкашкарчул 3—6-зза дукхагIа ба...

Виктор СТАРОСТИН. (АПН).

СЕНАЖ КИЙЧЪЮ

Доакъараш IалашдIара йоакхо еш ба тха совхоза кхаш леладераш. ХIанзле а 300 гектара тIара буц хьекхай. Цу тIара яьккхача баьцах 100 тонн сенаж кийчъяьй оаха. Буц хьокхаш 4 косилка я.

Овсаре къахьегаш ба трактористаш Керимов Салмарз, Расуев Ваха, Межиев Хизир. Дийнахьара норма 6 гектар йолаш, 8 — 10 гектара тIара буц хьокх царех хIаране боса оагIошкара.

Кхы а 250 гектара тIара дукхача шерашка тIаювла баьцаш чуэца дага да тхо.

А. ХАСБУЛАТОВ,
Надтеречни района «Гвардейский» совхоза керттера агроном.

СОЦИАЛИЗМА МЕХКАШКА

ХЬАЛХАРА МЕХАНИЧЕСКИ

Дананге йолча 1-ча механически завода керттерча здане тIа гуш я 2. 01. 76.—3. 02. 77 яха цифраш. Хьалъеш цхьан шерал кIеззига совгIа ха яькхалга хьахьокх цар. Куйбышеве стажировке хиннача Ханойски политехнически институт яьккхача директора Нгуен Ван Оайа дуви:

— Кунагнам-Дананг яхача провинце хьалхара я из механически завод. ХIаьта цун производстваrа хьежача хала да цунах хIанз бокъонца йола завод ала. Яьссача хьалъяьй из. Бакъда, провинце меттел, ерригача социалистически Вьетнаме а чIоагIгIа низ бола предприятеи хиле еза цох.

Керттера продукци — автомобильни двигателашта эша оатхалаш. ТIехьагIа, заводага низ бенача хана, укхаза дизельни мотораш хьадергда — 1977 шера мишта хула хьажа хьалхарбар арахеца лерхI. ХIанзле а предприяте гIо ду халкъа боахама кхыча доакъошта, шера, масала, бIаь эзарнел кIезигагIа йоацаш тайп-тайпара заготовкаш арахец цо.

— Бакъда, халонаш кIезига яц — квалифицированни болхлой, оборудовани тоъац, йоах Нгуен Ван Оайа, — хIаьта ховш ма-хиллара, моллагIа дIадолалаь хIама хилац цхьанца халонаш йоацаш. Тхона гIо ду къилбаседа провинцешкарен вежарашха йолча социалистически мехкашкарен коллегаша.

Электромеханически цехе тхона бIаргаяйра Чехословакера, Германски Демократически Республикера, Советски Союзера станокаш. Директоро хьахьекхар тхога город Горькера яйта фрезерни станок, Лубнера «Коммунар» яхача завода, харьковскчи липецкии станокаш еча заводий, Стерлитамакера Ленина цIерагIча завода станокаш...

В. СОКОЛОВ, АПН соб. корр.

Ханой.

Латвийски ССР. Мехка доазонел гаьнна арахьа йовзаш я Рижски паччахьалкхен электротехнически завода (ВЭФ) продукци. Цига арахец хIанзара автоматически квазиэлектронни телефонии станцеш, тайп-тайпарча гIулакхашта лаьрхIа йола телефонни аппараташ, транзисторни радиоприемникаш. Заводе каст-каста ух мехка кхыча городашкара специалисташ.

ВЭФе практика чакхйоах хургболча радиоинженераша — Ереванскии политехнически института студенташа

СУРТА ТIА- (аьрдехьара аьттехьа): радиопроизводства цеха отделене начальник Борманис Гуннар, Ереванера практиканташ Зару» Саакеи Оганесян Сергейи, регулировщица Дреймане Гунта транзисторни радиоприемникий цехе.

С. МАЙСТЕРМАНЕИ
Я. ТИХОНОВЕИ сурт.

ТАСС фотохроника.

Доазол дехьара

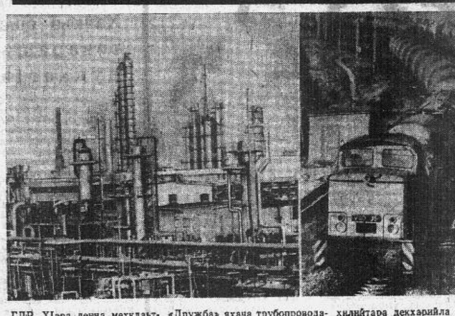

ГДР. ХIара денна мехкдаьттапродукташ чуйола 1200 вагон-цистерн дIаухийт Шведтерча химически комбината станцера. Предприяте «Iаьржа дошув» кхоач Советски Союзера «Дружба» яхача трубопроводагIа. Соахка укхаза дездир бIаьмиллиони бедал царга дIакхачара цIей. Шеррача ассортиментагIа продукци арахецаш йола комбинат ше хьалхийтара декхарийла я вежарашха долча мехкашта — СЭВ членашта, Волга тIара денз Одере кхаччалца магистральни нефтепровод билларагIа.

АДМ—ТАСС сурт.

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ ФРОНТАШКАРЧА КЪОВСАМЕ

СИОНИЗМА ИДЕЯЙ ДЕВАЛЬВАЦИ

Цхьаболча буржуазни исторversion бакъдечох, 1896 шера «Жугатий паччахьалкхе» яха ший брошюра чакхдаьккха ваьлча, политически сионизм «кхеллар» а «цун духовни да» а хиларца цIи хезача венски журналиста Герцль Теодора аьннад йоах: «Тахан жугатташта шоай дай—мохк юхабелар аз!»

Уж дешаш «№ 1 йолча сиониста» аьннад е аьннадац тахка хала да. Дале а, бакъде йиш я «диаспоре», вешта аьлча, дунен тайп-тайпарча доакъош тIа баха жугатий «даьй хиннача лаьтта» вIашагIкхета а цига «Эрец Исраэль» яха къаман паччахьалкхе вIашагIйолла еза а яха тезис сионизма ларде йнжар.

Сионизм хьакхеллача деношка денз укх ханага кхаччалца сионистски официальни гIозараша, исторе бакъдарий лоархIам а ца беш, хьахьеду Палестина жугатий халкъа «законах дола» лаьтта да яха нийса доацар. «Палестина — жугатий даьхе» яха лозунг сионисташа хьалхадоахаши пайда эцаци да малхбоален Средиземноморье йолча Iарбий паччахьалкхенашкара лаьтта хьадаккхар «теоретически бакъдаран агресси яра бехказа бовларан. Ший хана Герцла дош деннадар» лаьтта доацача наха» — жугатташта «нах ца баха лаьтта» — Палестина яла, цо дош луча цу хана цига мехкара хьабаьнна дукха Iарбий къаман нах баххашехьа. 1968 шера, вешта аьлча Израила Египтера, Сирера, Иорданера дукха лаьтташ каралаьца цхьа шу даьлча, Иерусалиме хиннача шоай XXVII конгрессе сионисташа резолюци тIанийцар Палестина хьалаца жугатий «йиззал исторически бокъонаш я» яхилга къаьгга белгал а доаккхаш. Цул совгIа Палестина доазонца лоархIар Малхбоален Иордане, Къулбехьен Ливана дукха лаьтта, иштта Сири — Ефрат яхача хига кхаччалца! 1972 шера март бетта кнессета дукхагIа болча членаша (израильски парламента членаша) кулгаш айдир цу территорена «жугатий халкъа дIаяккха йиш йоаца бокъо я» яхача резолюцена тIехьа.

ДукхагIа бола жугатий шоашта хьалхайоахача постулашта тIехьара юхабовла болабенна ха белгтала къоастае хала дале а, къаьгга ала йиш я: сионистски девальваце тезисаш «Палестине гIо!» яхача тIахьехамца дIайолаялдар. Цунца цхьана сионисташа шоаш цу гIулакхах лаьца дакъа а дацар тIеххьарча метте. Сионистски элита викалашта доагIаш ма-дий: «Тхо дог доахаш дац Палестине юхадахарга... Америка — тха Сион!» е «Штутгарт — из тха Иерусалим!» яха Палестина сионисташта дукха дага ца яллара тешал ду дешаш. «Вахара шера моттигаш» яхача хIаман тIаккхувча сионисташа лехар тайп-тайпара торонаш. Ховш да, масала, цхьан хана английски колони хиннача Уганде шоай «Жугатий кхуврч» хьабе уж раьза хиннилга. Израила эггара хьалхарча президента Вейцман Хаима ший мемуараш тIа дарий ду «жугатий паччахьалкхенна» моттиг хоржаш сионисташ цхьан миIингера вокх миIинге кхоачаш хилар: «Варнацташ гучаювлар е геттара шийла, е геттара дIайха климат долча моттигашкара, ювцараш яр итташ шерашка къа а хьийга, цIи яккха хала дола зе а даь мара караерзалургйоаца моттигаш». Палестина караерзаяра, сионисташа даьча лоархIамех «цIи яккха хала дола зе» де дезацар, цу духьа дукхагIча даькъе цу гIулакхо тIаерзайир шоай гIаьрахой уйлаш сионисташа. Анкеснонистски гIаьрахой уйлаш хкоачашъяра гIулакхе доаладир исторически харцдар: «Палестина — жугатий даьхе». Цунца дийза ший моттиге хургда мотт сона гIорваьннача сиониста, Хайфы яхача города политически Iилмай университета профессора В. Д. Сегре ший «Израиль. Кхелета йоагIача ханара общество» яхача книжка тIа даь дари: «Палестина моллагIча оагIорахьара цунга хьежача Iарбий мехках дала йиш йоаца дакъа дар... Цига баха нах айхха бувзам болаш бар этнически хьабаларга, динага, исторега, меттага диллача Юкъерча Малхбоален Iарбий мехкий къамашца».

Патриотически а дина а харц лозунгашца сионистий вIаштIехьадаьлар тайп-тайпарча мехкашка баха цхьа мугIа жугатий Iеха а баь палестински лаьтта баха бахара тIаберзабе. «Хулиганскн» нах кхалха бахара пионерски болам сионисташа хьалха теттар хьоккхам эца мегаргбола «революционни» болам санна.

Бакъда, ха дIа ме йода «даймехка цIа бахкара» тIахьехам низах бехар. Дерригдунен жугатий конгресса даьча лоархIамех 1977 шера 1 январага диллача Израилала арахьа вах шоаш жугатий ба яхача нахах 80 процент саг. цул совгIа из цифра хувцалуш йоагIа израильски эмиграци иммиграцел совъювлаш хиларца. «Монд» яхача французски газето хоам бу: «Израилера эмиграци (нах дIаухилга) хIара шера дукхагIа шерлуш да. ХIанз укх сахьте 300 эзар израильтян мехкал арахьа вахаш ва. Из хул. Израиле бахача нахах 10 процент!» Вокх оагIорахьара, лондонски «Дейли телеграф» корреспондента В. Райдера баьча хоамах «Израиль корзагIаяьннай иммиграци лохъяларах. 1972 шера 55800 саг хьавена хиннача, 1976 шера из лохделар 15000 сагага кхоачаш. Израиле дукхагIа хулаш ба жугатий тIаувза керттера низ из хIанз боацилга тешал ду нах». 1976 шера Израилера, «нах бахача» мехка баьхка дехке ваьлна 20 эзар саг дIавахар цунча тIатехача гучадоал таханарча сионистий «жугатий даьхенах» йолча пастулата бокхъонцахьа бола мах мелаб.

Сионизма идеологаша Т. Герцла, Л. Пинскера, Б. Борухова, М. Гесса, А. Гаама, кхычар чIоаггIа шеръяьяр гуччахьа расистски хиина «жугатий — дала хержа къам» «жугатий — исторически кхели кхыча къамий йоаца дега оамалаши йола къам» яха концепци.

Шоай хана К. Марксеи В. И. Лениней «жугатий халкъ» адамлен уникум я яха миф йохаяь дIаяьккхар. Маркса яздаьд «жугатий къам химерически хиларах» (К. Маркс, Ф. Энгельс. Соч., гIуллам, 1, Т. 411 оагI). «Къам а доацаш каста» аьннад цунах Ленина (В. И. Ленин. ПСС. 24 т. 126 оагI) хIаьта из «уникальни» хиларах дийцар «ший чулоацамца геттара харц а реакционни а» хилар санна. (В. И. Ленин. ПСС. 8 Т. 72 оагI).

Таханарча дено хьахьокх сионизм — из къаман реакционни идеологически политически жугатий а империалистий а йоккхагIа йолча буржуазе хьашташта гIулакх деш бола болам болга, хIаьта Израиль — ший нахи кхыча мехкашка баха жугатийн хувцара сионизм оарцагIа йоаха стереотипни буржуазни паччахьалкхе.

Сионисташа дувцачох, жугатий «херже къам» хиларах тарра ассимиляце Iоткъама кIала додаш дац. Из идея кертагIа а йоахаш, сионисташ гIерт жугатий къахьегамхой дунен революционни процесса юкъе дакъа лоацаш ца хилийта. Бакъда, тIехьашка ца доалаш дегIа ухача жугатий а юкъебоагIача халкъий дегIаахаро дукха а хьалха дIададьккхад къамаш шоаш даха гIертилга. Искусственно лоатталургьяц демографически общинашта юкъера карт. «Къамий предрассудкашта юкъе вIалла вйса ца хиннар ца гуш Iе йиш яц исторически эггара йоккхагIа йолча прогрессера процесса капитализмо юкъе кхухьа къамий ассимиляци, — яздаьд В. И. Ленина «Къамий дешаех йолча критически заметкаш» тIа, — къаман талхара чарчий тайп-тайпара саьнаш дохаш хилар»... (В. И. Ленин. ПСС. 24 т., 126—127 оагI). «Ассимиляторствана» духьал цIогIа хьекха могаргда исторе чарх юхахьовзае гIертача алхха жугатий реакционни мешанашта»... (Цу тIа, 126 оагI). «Дала хержача къамо» шешийна изоляци яр тахан алхха сионистски декларацей каьхаташ тIа мара дац, практике жугатий къамах бола нах бахаш а дегIауххаш а ба адамий общества гома чу. Цунна хала а хеташ дари ду «Автобиографи» язъеча хана Дерригдунен сионистски конгресса председатель волча Гольдман Наума а: нагахь санна ассимиляци ецаре дунен тIа баха жугатий 200 миллионал дукхагIа хургбар.

Сионисташа дувцачох духьала жугатий яр а юкъе йоагIача прогрессивни общественноста массаза а хьаллийцад «жугатий дош демократически хьисапе шоай лоIамагIа, естественни ассимиляци ярца» дашха деза яхилга.

Сионизма «духовни даьша» массаза хьалха а даьхад хIанз а хьалха доах антисемитизм цIаккха дергьяц яха провокационни хIама. «Жугатий юкъе баха къамаш, дерригаш цхьана е къаьст-къаьста гучара е къайлагIара антисемиташ да», — яьхад Герцла. Сионизмо массаза а пайда ийбаьб антисемитизмах жугатий къамах болча наха юкъера классови белгалонаш къайлакхахьара. Шоашта ха а ховш антисемистически уйлаш дIайоржаю сионисташа кхыча къамашта юкъе жугатий цунах унзара а боахаш. Ховш да сионисташа шоаш тийша болх юкъе а бувхкаш жугаташта духьала царна таIазар дайтара провокацеш леланьлга. Цунца цар жугатий тешабора «Жугатий боацараш» («Гойям») шоашта гоама хила безилгах. Реакце массаза а антисемитизмаца кхерам лоаттабаьб жугатий общинана юкъерча сионизмана духьала бараш та.

Жугатий прогрессивни общественноста хьаллацад «антисемитизм чаккхе йолаш яц» яха идеологически постулат: сионисташа политически уйлаех нах тувлабара юкъе кхувла гIулакх из долга кхета а деш.

Жугатий халкъа массаш шийна тIехьа яха гIертача сионизмана дукха лоархIаме халонаш духьала увтт. Шоай девальваци йолча идеяй низ телхалга кхетадеча сионисташа йоакхо ю хIанз къиза деятельность дегIайоалаяра.

Израиле хиннача майски хоржамаша хьахьекхача беса, хIанз цар шоай низ лоархI эггара аьттехьарча сионистски гIозарех. «Херут» яха профашистски парти а цун лидер Бегин Менахен а хьалхара чIогарг дола «Ликуд» яха реакционни политически парти Тель-Авиве Iаьдала керте оттаро хьа а хьокх тешал а ду сионизмо ший Iалашо сенах лерхI.

Хетаргахьа, из хила еза сионисти цхьаьккха «идея»: «теорениз дIа ца кхаьчача бийнаш юкъе доахаш».

Владимир ЛЫСЕНКОВ,
исторически Iилмай кандидат. **(АПН).**

ХАНАЛ ХЬАЛХАБУВЛАРАШ

Чоалханерча геологически хьалашка лаьттан ченаш тохкаш ба Старогрозненски бурув тохара балхий управлене бурувдеттараш. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дузача цIейна сийленца накъабахара къахьегама вахте эттача бурувдеттараша толамца эшаю хьалхашка нийслуш йола халонаш. Бурув тохара пхе бетта план 102,2 процент кхоачаш а еш цар техад 9233 метр бурув. Из хул пхе бетта планагIа лаьрхIачул 203 метр дукхагIа.

Бурув тохара сухал лакхъярах, зIамигчун а доккхачун а кхомбарах пхе бетта паччахьалкхенна кходаьд 90 эзар сом.

Толамаш тIа-тIа тоадеш къахьег цар укх июнь бетта а. Хьалхарча ах бетта план тIехкхоачаш а еш, бурув тохара балхий управлене коллективо техад 1324 метар бурув. ХIаьта 15 дийнахьа планал совгIа цо техад 349 метр бурув. Уж къахьегама толамаш цар хетаду КПСС ЦК майски Пленума решенештеи СССР кердача Конституце проектанеи.

Октябра 60 шу дузача юбилея сийна яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг лелаеш я бурув детта мастер Баскаков Иван Федорович керте латтача Хаян-Кертера № 84 йолча буровой коллектив. Июнь бетта заданегIа 260 метр бурув тоха дезача, духхьала хьалхарча ах бетта цо техар 228 метр бурув. ПроектагIа скважина йоаккхача тоха дезаш дар 4100 метр бурув долча, цо из кIоаргдалийтар 3724 метр. ХIаьта хIанзлехьа бурув тохара бетта план кхоачашъяьй бригадерча бурувдеттараша. Укх юхедисача деношка планал совгIа 60 метр бурув а тохаш, скважина йоаккхача тохаш дола бурув 3816 метр кIоаргдалийта лерхI цо.

Бурув тохара сухал лакхъярах, химически реагенташ, электроэнерги кхоярах, бурувдеттача остехи оатхалехи бизза пайда ийбарах духхьала укх июнь бетта бригада паччахьалкхенна кходаьд 36,8 эзар сом. Бригадерча сменашта юкъе хьалхалатташ я коммунисташ Захаров Михаил, Ремеслов Александр керте латта сменаш.

Социалистически яхье хьалхалаттача бригадал дукха тIехьаюсаш яц бурувдетта мастераш Шуликин Иван, Кузнецов Николай, Ковалев Кирилл керте латта бригадаш. ХIанзлехьа дукха хIама ца эшшаш бетта план кхоачашъяьй цар. ХIаьта ах шера задани толамца кхоачашъяьй. Шоай къахьегама толамаш цар хетаду Октябра 60 шу дузача цIейна.

А. ТИЩЕНКО,
тха штате воаца корреспондент.

Редактора заместитель
М. М. ХАМХОЕВ.

«ЦIЕ ПАРУСАШ»

Иштта цIи йолаш я Москве ткъо шу совгIа болх беш йола берий форда клуб. ЦIаккха ца хувцалуш цун кулгалхо йолаш хьайоагIа хин-моторни спорте шозза мехка чемпионка хинна Войнова Галина.

— Тха клуб болх бе йолаелар цхьан московски школа классни цIагIа, — дувц Войновас. — Шлюпка модель, къаьна якорь, сигнальни байракхаш, каната доакъош — уж яр дIадолалуча хана тха гулъе вIаштIехьъяьннараш. Тха девиз яр — «Дерригa а хьай кулгашца хьаде». Бераша кемай палуба санна къоагадир ий, форда хин беса басар хьекхар пенашта, дерригa а ший моттиге дIаоттадир.

ТIаккха оаха дIайолайир занятеш. КIаьнкашта дукхагIа ха безам бар фордах, морякех, кема тIара балхаш карадерзаде гIертар уж. Массехк бутт баьлча уж Iомабелар шодамаш де, карадерзадир семафорин азбука, шлюпка хьа мишта яьй а кема тIара командаш а ховра царна. Эггара тIехьа хьатIаэттар оаха шлюпкаш хи тIа а яьха Москва-хи тIа хьалхара никъ баь ди. Иштта хилар тха хьалхара никъ.

Цул тIехьагIа клуба ший цIа хилар Москва-хин йисте. Из делар Моссовето. Укхаза хьайир къонача штурманаша, рулевойша, мотористаша, радисташа занятеш чаккхъяхара лаьрххIа кийчъяь кабинеташ, Iай бераша кхо бIаь гаргга да уж, кIира шозза-кхозза Iомаю кема тIа эша специальносташ. Царна хьехаш ва виъ штатни инструктор — хьалха хинна морякаш. Аьхки эггара сакъердамегIа дар — кема тIара практика. Берашка хIанз шоай зIамига кема да.

— Кема тIа бокъонца долча кема тIарча законех дах тхо. — Керттердар — дисциплина, хIаране ший декхар хар, из доаггIача тайпара кхоачашдар. Тха пассажираш бац. Бераш — матросаш а, штурманаш а, рулевойша камбузе дежурнеш а да.

ХIара шера форда клубе керда итташ бераш доагIа. Эзарнега кхоачаш бераш хиннад «ЦIе парусаш» яха йоазув тIадола морякий фуражкаш тIатехка.

Эдуард АЛЕСИН,
АПН корреспондент.

БАЬЦАДААРАШ... IАМИЙ ХИН БУХЕ

Армянски ССР чкъаьрий боахама объединене сотрудникаша баьцадаараш Iамий бухе кхеяра сакъердаме эксперимент дIайолаяьй. Цу хьакъехьа дийцар АПН корреспондентага объединене председатела заместитела ихтиолог-чкъаьрий леладер волча Акопян Мовсеса.

— Iамий боахам массайолча оагIорахьара караберзабар — тха объединене керттера декхар да. Тха республике Iамаш хьадаря дукхагIча даькъе тух доалла моттигаш хьакъоастаю. Ха ме йоалл хин кIалхара тух Iоцендеш дашийт. Цунца цхьана Iамий хин бухе колд гуллу — дика хьувкъамаш хьахургдола лаьтта.

Опыташа хьахьекхачох, боаггIача тайпара Iам лелабеш 4—5 шу даьлча тух доаллача моттигашка бокъабаьча Iама бухе оаха а оахаш баьцадаараш кхеде йиш я. ХьатIахулача шера цу чу юха а хий чу а дахийте пхандаргаш чухец, тIаккха цо лу чкъаьрий. Шу кхы даьлча из юха бокъа а бий оах...

Эксперименташа хьахьекхад, Iама хин бухе баьцадаарашта эггара дикагIа хьувкъам луш дола лаьтта долга. Ший аргIагIа, Iам бокъабаро чкъаьрий дебадара дика хьалаш хулийт.

ДIахо эксперименташ яра хьатIадоагIача шера объединенес кхы а массехк Iам хьакъоастабергба.

Георгий САРКИСЯН,
АПН корреспондент.

ПРОПАГАНДИСТИ ЦУНГА ЛАДУВГIАРАШИ

Къахьегамхой экономически образоване хьакъехьа ше дувцаш, парте XXV съезде яьча КПСС ЦК отчетни доклада тIа новкъоста Л. И. Брежнева аьннад: «Из болх дIахо а бе боагIа. Экономически образовани дIахо дегIа а кхувлаш, толашагIа йола къахьегам вIаштIехьбаккхара опыт массе меттe дIайоаржаяра, Iилманеи техниканеи карагIдаьннараш производствана юкъекхахьара цо тар ма лу дукхагIа гIо дара йоакхо е еза вай».

Кадрай экономически образованена чIоаггIа уйла тIайохийт Назрановски трикотажни фабрике. ДIадахача 1976—1977 дешара шера цига болх беш хилар дешаш 500 совгIа саг а волаш йола 23 экономически школа.

Школаех цхьаннена — хIамаш тегача цеха бархIлагIча конвейера «Экономически знаней лардаш» Iомаеча школана кулгалдеш хилар социалистически яхьа дешашта нижинер йола КПСС член Патрина Людмила Николаевна. Школе дешаш хиннараша — уж 30 саг вар цун кулгалца шин шера Iомайир из лакхе йийца курс. ДIадахача дешара шера дешара программа чакх а яьккха, экзаменаш дIаснйай цар. ХьатIадоагIача дешара шера «Социализми къахьегами» яха курс Iомаергья школе деша багIараша.

Шийна тIадилла гIулакх лоархIамеи цIенхашттан хилар кхета а деш, чIоаггIа бехктокхаме хеташи тешамеи кхоачашдеш леладаьд из. ЛаьрхIа, массадолча хIаманна духтIаяьле кийчлора из деша багIараштa хьалхашка къамаьл де хIара ше дIа массаза оттача, хIара заняти еча хана. Занятеш кийчъеча хана цо пайда эцар дешара литературах меттел, КПСС XXV съезда материалех а партеи правительстваи кхыдолча лоархIамеча документех а, «Экономически газетах», кхыдолча периодически кепайозонах, фабрикера, цехера, бригадера хьанийцача балха даннеех.

Пропагандиста карагIдаьнна дика гIулакх да школера занятеш сакъердаме, дувцача дешаца массане а цхьатарра дакъа лоацаш, берригаш а шоай ханнахьа тIабоагIаш чакхийнна хилар. Заняти юкъагIа яьнна моттиг цIаккха а нийсъеннац.

— Занятеш эггара хьалха дIайолаеннача хана, — яхаш дувц Людмила Николаевнас, — дукха безам боацаш, царех дош ца хеташ ухар нах деша. Цхьабакъда хьалхара ши-кхо заняти чаккхъяьнначул тIехьагIа дIахо аттагIа хилар царца болх бе, цар безам тIабахар, сакхийра уж пайдана хилара.

Пропагандиста дувцачох, деша багIараштa дукхагIа езаеннаяр «ХIанзара производствои къахьегама дисциплиней», «ЛакхагIча къахьегама овсарленга»: «Къахьегама дукхали дикали», «Къахьегамах дола советски законодательство», «ИттлагIа пятилетка — эффективности дикален пятилетка» яхача темаех йола занятеш. Деша багIараша чIоаггIа уйла тIайохийташ чакхювлар фабрика производстваца юкъарчал доацаш ювзаенна йола занятеш. Практически занятеш йолча хана цар хьикаре дакъа лоацар шоай цеха, бригада гIулакхаш тохкача.

Конвейера бригадерча 40 сагах 30 саг вар школе дешаш. Дешаро новкъостал дора бригада гIулакхаш тоадара, къахьегама овсарле лакхъяра, деша багIарий кхетам шербара, бригада коллектива производственни заданеш толамегIа кхоачашъяра.

Дешар дIадолалуча хана бархIлагIа конвейер фабрике тIехьаюсарех яр Балха сменин нормаш 6—7 саго мара кхоачашъяцар. ХIанз овлангара денз хувцаденнад гIулакхаш. Бригаде 14 къахьегама ударник ва, из цIи яккхар духьа къовсам лоаттабу 10 саго. Уж берригаш а экономически школе деша багIа. ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера баьча балха итогегIа бархIлагIча конвейерера бархI кхалсаг хIамаш дикагIа тегараш лаьрхIай, хIаьта хIамаш тегача мотористкана Богатырева ПаьтIамата правительственни совгIат деннад — «За трудовое отличие» яха медаль.

1977-гIа юбилейни шу долалуш бархIлагIча конвейерерча хIамаш тегараша, йижараша БогатыревгIар ПьатIаматеи Зайнапеи кхайкарал дир: иттлагIча пятилетка шин шера производственни задачеш Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дузаш кхоачашъе. Из тIахьехам фабрикерча дукккхачар хьаллаьцар. ДагадоххарагIа аьлча, укх шера хьалхарча квартале баьча балха итогегIа Богатырева Зайнап профсоюза обкома Сийлен книга тIа дIаязъе дIачуеннай.

Ший болх дикка тоабаьб бIарчча хьанийцача бархIлагIча конвейера ерригача бригадо а. Нагахьа санна соахка августе, сентябре, октябре хIара бетта арахецаш йола трикотажни хIамаш 24—25 эзар хинналe, 1977 шера январе, феврале, марте 31—32 эзар хилар уж.

Лоацца аьлча, экономически дешаро деша багIараштa доккха новкъостал ду. хIаьта цу гIулакха кIезига хIамаш карагIдувлац пропагандиста Л. П. Патринана а.

Н. СМИРНОВ.

Доттагlал леладу университеташ

Львовен Люблинен университеташа цхьана гIулакхаш леладара хьалхара договор йир ткъо шу хьалха. Цо лерхIар вузий балха тайп-тайпарча доакъошка бувзамаш леладар. Дий шу хьалха, масала, арадаьлар «Ленина идеяш — халкъий къахьегама хьаст» яха украински польски меттала яздаь Iилман статьяш тIайола сборник.

ХIанз шинна а университета историкаш «Капиталистически Iазапа духьала, социализм оттаеш лоаттабеча къовсаме украински польски къахьегамхой интернациональни цхьоагIо. (1917—1939 шш.)» яха монографи язъеш болх беш ба.

Филологаша «Социалистически доттагIлен тIаьш» яха монографи язъеш латт. Цу тIа хьахьокх Россе, Украина, Польша литератораша фашизман духьала, вежарашха долча халкъий интернациональни бувзамаш чIоагIдара цхьана лоаттабаьча къовсама опыт. Иштта кхыча специальностах болча Iилмахоша а шоайла цхьана гIулакхаш леладу.

ДIадахача итт шера университетски издательствос кепатехай польски коллегаша язбаь 20 гаргга бола Iилман болх, львовски Iилмахой иззал публикаци кепатехай Люблине а. Цу юкъа вузовски библиотекаша гуманитарни естественни Iилмай тайп-тайпарча доакъошка 400 книжка дIа-хьа хийцад.

Владимир ПОПОВ,
АПН корреспондент.

ФУТБОЛ

Самардийнахьа С. Орджоникидзе цIерагIча грозненски стадионе СССР чемпионата 15 тура матче футболах ловзаш хилар «Терекеи», «Звездаи» (Пермь) командаш.

Матч чаккхьалар счет 5:0 йолаш «Терек» кот а йоалаш.

ХIАМСАРА
КАГИЙ НАХИ МЕХКАРИЙИ!

Кхачан промышленноста специалисташ хила шун безам бале деша дувла № 12 йолча Грозненски профессионально-технически училище

1977—1978 дешара шера
укх специальностегIа:

1. Мажхакомбинате бод тедача машинаца болх бе а ховрг долаш пекарь.

Дешара ха 10 класс яьккхачун — 1 шу;
— 8 класс яьккхачун — 2 шу.

2. Кондитерски фабрике болх бе глянцовщикен варщикен говзал а йолаш карамельщик.

Дешара ха — 2 шу.

3. Сепараторщика болх бе а ховш шурийна пастеризаци ен ховш бола аппаратчикаш.

Дешара ха — 2 шу.

4. Колбасни изделей формовщик.

Дешара ха — 1 шу.

5. Варщика болх бе а ховш консервашта стерилизаци ю аппаратчик.

Дешара ха 10 класс яьккхачун — 1 шу.

6. Кондитер.

Дешара ха — 2 шу.

Училище деша дIаэц мехкарийи кагий нахи 15 шерал тIех ха йолаши 8—10 класс яьккхаи бале.

БархI класс яьккха бола дешархой дIахо деша йиш йолаш ба училище юкъерча школа вIашагIтехача программагIа. Училище деша дIанийцараштa бетта 18 сом стипенди тел хIаьта пекарийи кондитерийи группашка 10 класс яьккха бале — бетта 30 сом, тIехдика дешаш бараштa стипенди 25 процент дукхагIа тел. Штатчи производственни практика йолча хана цар даьккхачох 33 процент а дIател царна.

Училище болх беш я технически творчества, художественни самодеятельноста кружокаши спортивно-массови секцеши.

Деша дIаоттача хана хила деза документаш:

1. Деша дIаэцийтара луш йола заявлени.
2. Дийша хилара документ.
3. Вахача моттигера справка.
4. Школера характеристика.
5. 4 фотокарточка 3х4.
6. Прививкаш яь хилара справка.

Училища адрес: гор. Грозный, Партизанская улица, 19, ГПТУ № 12, тел. 3-33-23.

ТЕЛЕВИДЕНИ

23 ИЮНЬ.

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Iуйранара гимнастика. 9.30 — «Iаьржача форда телгIеш». Дукхача серех художественни фильма «Катакомбы» яха 2-гIа сери. 10.45 — «Тха биографи. 1950 шу». 15.00 — «Сийлахь йоккха гIишлош ечаь». Кинопрограмма. 15.45 — «А. С. Пушкина поэзи ашарашка». 16.45 — Шахматни школа. «КIайча ладьяй финал». 17.15 — «Юхалакха горнисташ». «Мичал шо, зурманчаш!» 18.00 — Кердадараш. 18.15 — «Электро-77». Передаче дакъалоац СССР электротехнически промышленноста министра А. К. Антонова. 18.45 — М. Кажлаева произведенеш. 19.00 — Сийлахь боккхача Октябра 60 шу дизарга Советски Таджикистан. Передаче дакъа лоац Таджикистана Компарте ЦК хьалхарча секретара Расулова. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «Александр Борисов фильм-концерта премьера. 22.30 — СССР-а халкъа артиста Ю. Гуляева дIаоал советски композиторий иллеш. Чакхдаьлча — кердадараш.

II-ПРОГРАММА

18.00 — Бераша мультипликационни фильм. 18.15 — «Нохч-ГIалгIайчу гIолла». Информационни программа (эрсий, гIалгIай меттала). 18.35 — Сийлахь боккхача Октябра даха ма-доаггIара накъадахара. «Автоспецоборудоване» опытно-экспериментальни завода къахьегамхой болча (гIалгIа меттала). 18.15 — «Юрта вахар». Телевизионни журнал (нохчий меттала). 19.25 — «Дена мугIараш» А. Айдамирова дешаш тIа даьха иллеш (нохчий меттала).

24 ИЮНЬ

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Iуйранара гимнастика. 9.30 — Бераштa. «Сакъердамера истореш» яха художественни фильм. 10.55 — «Электро-77». 11.25 — «Иллеш доах Беляев Евгене» Фильм-концерт. 15.00 — «Лаьттан хьакъехьара кхо дош». Телевизионни документальни фильм. 15.25 — «Iилма-тахан». 15.55 — Литературни произведенешта экранизаци яр. «Дошув» яха художественни фильм. 17.30 — «Объектив». 18.00 — Кердадараш. 18.15 — «ХIара сурта тIа — малх» 18.30 — «Хьайбай дуненчу» 19.00 — «Сагги закони». 19.30 — Дж. Россиние опера йола увертюра. ДIалокх Центральни телевиденен Ерригсоюзан радиои оркестро. 20.00 — «Вай биографий. 1951 шу». (Интервидение). 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «Советски ашарий хеража оагIонаш». 22.30 — «Кхоанен урокаш» телевизионни документальни фильма премьера. Чакхъяьлча — кердадараш.

II-ПРОГРАММА

15.20 — Р. Гаджиев. «Мама, аз саг йоалаергья». Курбанова цIерагIча Азербайджанскии Паччахьалкхен театра ашарий комеди. 17.30 — «77-гIча шерара ялат» ДIалоладеннад ялат чуэцилга. 17.45 — «Шоана, кхалнах». Телевизионни журнал (нохчий меттала). 18.15 — «Нохч-ГIалгIайчу гIолла». Информационни программа (эрсий, нохчий меттала). 18.35 — «Кхашкарча наха юкъера политически болх» КПСС Грозненски райкома пропагандаи агитацеи отдела заведующе З. С. Горловай къамаьл. 18.50 — «Хьайна дезар хеража даьлча» яха телевизионни документальни фильм. Чакхдаьлча — хоамаш, реклама.

РАДИО

23 ИЮНЬ.

6.30 — «Сийна доакъа Iалашдеш да». Шалински районера корреспонденци (гIалгIай меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Ашараш (гIалгIай меттала). 8.25 — Наурски районерча Ленина цIерагIача колхоза цIи хезача жа Iунга Хамиров Эльмарзийга ашарий радиомоаршал (нохчий меттала). 8.40 — «Шоана, кхалнах». Радиожурнал (гIалгIай меттала). 9.15 — «Кхай тIарча стаге — агитатор» яха беседа (гIалгIай меттала). 9.40 — Ашараш. 9.45 — КПСС XXV съезда решенеш — вахаре «Са пятилетка» «Знак почета» орден лелаярхочо токара У. Багашева дувц (гIалгIай меттала). 17.00 — РадиоладувгIархой заявкаех концерт. 17.25 — «Дего ма-хьехха» (нохчий меттала). 17.45 — «Коммунисташ ялат — чуэцача» Урус-Мартановски районера передача (нохчий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).

24 ИЮНЬ

6.30 — «Ялат чувцаш затт». «Горячеисточненский» совхозера репортаж. 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.28—«Ленинан некъ» газета обзор. 7.35 — Ашараш. 8.15— Передачай программа. 8.25 — «Шун дехар кхоачашду» яха концерт (нохчий меттала). 17.00 — «ДоттагIий оазаш». 17.15 — З. Абдулаев. «Вошал тессараш». Повеста тIара дакъа (нохчий меттала). 17.35 — Самодеятельни иллеш оалараш, музыканташ» (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала). 18.30 — «Сайраяра Грозный». Радиовыпуск горетегIолла.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грозней хувцалуш морхаш а йолаш, йоачаи а йоацаш, малхбузехьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 23—28, Грозне 25—27 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Кхоана хувцалуш морхаш а йолаш кIезиг-кIезига догIа а делхаш малхбузехьара секунде 5—10 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 13—18, дийнахьа 23—28 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхамасекретара — 3-34-38; партийни вахарен культуран отделан — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта бахамса отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ереи, шоаттеи деношка

СФ05152. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 4767.